

BELGISCH ARBITRAGEHOF VOOR DE SPORT

ARBITRALE UITSPRAAK

Zaak 350/24

Arbitragecollege samengesteld uit :

De heer Philippe VERBIEST, voorzitter; de heer Guy HERMANS en mr. Joris DE TOLLENAERE, arbiters;

Pleitzitting : 25 september 2024

Inzake :

De heer [X], wonende te 8000 Brugge, Gapaardstraat 2,

eiser,

vertegenwoordigd door meester Walter VAN STEENBRUGGE en meester Jelle VANHEULENBERGHE, advocaten met kantoor te 9030 Mariakerke, Durmstraat 29,

Tegen:

1. De **VZW K.SV. CERCLE BRUGGE**, met zetel te 8200 Brugge, Olympialaan 74, en ingeschreven in het register der rechtspersonen onder het nummer 0407.845.705,

eerste verweerster, hierna “Cercle Brugge” genoemd;

2. De **VZW KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND**, met maatschappelijke zetel gevestigd te Marathonlaan 129, 1020 Brussel en ingeschreven in het register der rechtspersonen onder het nummer 0403.543.160,

tweede verweerster, hierna “KBVB” genoemd,

vertegenwoordigd door meester Elisabeth MATTHYS en meester Kiandro LEBON, advocaten met kantoor te 1000 Brussel, Central Plaza - Loksumstraat 25.

Om tot hun beslissing te komen hebben de arbiters alle stukken en alle schriftelijke en mondelinge argumenten van de partijen onderzocht en in overweging genomen, ook al worden zij niet alle in deze beslissing hernomen of besproken. De elementen die niet in deze beslissing worden behandeld werden niet ter zake geacht om desgevallend tot een andere beslissing te komen.

I. DE PROCEDURE:

De zaak werd voor het BAS aanhangig gemaakt door het verzoekschrift van eiser d.d. 15 juli 2024.

Daarin komt eiser op tegen beslissingen die de bevoegde disciplinaire instanties van de KBVB jegens hem namen in een procedure tot burgerrechtelijke uitsluiting op verzoek van voetbalclub Cercle Brugge, nadat hij alle interne rechtsmiddelen had uitgeput.

De partijen zijn een conclusiekalender overeengekomen en zij hebben conclusies en stukken neergelegd in overeenstemming met die kalender, behoudens wat hierna wordt gezegd over de conclusies neergelegd door de bv Cercle Brugge K.SV.

Eiser stelde mr. Joris De Tollenaere aan als arbiter.

Cercle Brugge en de KBVB stelden samen de heer Guy Hermans aan als arbiter.

Beide arbiters stelden de heer Philippe Verbiest aan als voorzitter van het arbitragecollege.

De samenstelling van het arbitragecollege werd aan de partijen meegedeeld op 6 augustus 2024.

De arbiters doen met betrekking tot onderhavig dossier keuze van woonplaats op het adres van het BAS, Esplanade 1, 1020 Brussel.

Op 25 september 2024, om 14 u, vond een zitting plaats in de zetel van het BAS in het Buro & Design Center, Esplanade 1, 1020 Brussel.

Naast de arbiters waren op deze zitting aanwezig:

- de heer [X], eiser,
- mr. Walter Van Steenbrugge en mr. Jelle Vanheulenbergh, raadslieden van eiser,
- de heer [...], legal counsel van de bv Cercle Brugge K.SV.,
- mr. Elisabeth Matthys en mr. Kiandro Lebon, raadslieden van de KBVB.

De aanwezigen bevestigden dat zij geen opmerkingen hadden over de samenstelling van het arbitragecollege.

De raadslieden hebben hun conclusies en middelen toegelicht.

Alle aanwezigen verklaarden op het einde van de zitting dat de procedure voor het arbitragecollege correct was verlopen en dat zij hun recht om gehoord te worden ten volle konden uitoefenen.

Eiser nam ook in persoon het woord en kreeg de gelegenheid om als laatste het woord te nemen.

De aanwezigen bevestigden geen bezwaar te hebben tegen de publicatie van de te nemen beslissing op de website van het BAS (www.bas-cbas.be).

Het arbitragecollege nam de zaak in beraad.

II. VOORWERP VAN DE VORDERINGEN

Eiser vraagt in het beschikkend gedeelte van zijn conclusies:

- “- *de vordering van concludant ontvankelijk en gegrond te verklaren;*
- *de beslissing van Nationale Kamer Burgerrechtelijke Uitsluitingen d.d. [DATUM], de beslissing van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal d.d. [DATUM] (dossier nr. [...]) en de beslissing van de Evocatiecommissie d.d. [DATUM] te vernietigen, te hervormen en dientengevolge:*
 - o de vordering van Cercle Brugge onontvankelijk, minstens ongegrond te verklaren;*
 - o te zeggen voor recht dat de samenstelling van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal in strijd was met artikel 6.1 EVRM en de artikelen B2.25 en B2.55 van het Bondsreglement;*
 - o te zeggen voor recht dat de Evocatiecommissie artikel 6.1 EVRM en de artikelen B2.25 en B2.55 van het Bondsreglement schond door te oordelen dat het middel inzake de samenstelling van de Disciplinaire Raad onontvankelijk was wegens het ontbreken van enig wrakingsverzoek of voorbehoud ter zitting vanwege concludant, dan wel omwille van het feit dat het middel voor de eerste keer werd opgeworpen in het verzoekschrift tot evocatie;*
 - o te zeggen voor recht dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal en de Evocatiecommissie het in artikel 6 EVRM verankerde recht op wapengelijkheid schonden door het verhoor van concludant (elementen à décharge) niet af te wachten en zich louter te baseren op voorbarig “bewijsmateriaal”;*
 - o te zeggen voor recht dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal en de Evocatiecommissie artikel 6 EVRM schonden door verzochte getuigen niet op te roepen;*
 - o te zeggen voor recht dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal en de Evocatiecommissie ten onrechte de disciplinaire procedure niet schorsten in afwachting van het gerechtelijk onderzoek en het verhoor van concludant; en*
 - o te zeggen voor recht dat aan concludant geen burgerrechtelijke uitsluiting wordt opgelegd vermits geen racisme wordt aangetoond in zijn hoofde, minstens dat*

de sanctie tot burgerrechtelijke uitsluiting wordt opgeschort tot na de afronding van het strafonderzoek;

- *verweersters in elk geval te verwijzen in alle kosten van huidige arbitrageprocedure.”*

De KBVB vraagt in zijn conclusies:

- *“De vorderingen van de heer [X] ongegrond te verklaren;*
- *De bestreden beslissingen van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal van [DATUM] en de beslissing van de Evocatiecommissie van [DATUM] voor zover als nodig te bevestigen;*
- *De heer [X] te veroordelen tot de kosten van het geding.”*

Er werden ook conclusies neergelegd door en voor de bv Cercle Brugge K.SV. waarin zij stelt dat zij zich gedraagt naar de wijsheid van het Belgisch Arbitragehof voor de Sport omtrent de gegrondheid van de vorderingen van de heer [X] en de KBVB, en vraagt dat in ieder geval de heer [X] veroordeeld wordt tot de kosten van het geding. Zoals hierna wordt beslist, worden deze conclusies geweerd.

III. DE FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN

Onderstaand feitenrelaas is een samenvatting. De relevant geachte feiten worden nader weergegeven in hoofdstuk IV.3, in verband met de rechtsvragen die daarop betrekking hebben.

De partijen

Eiser is een financieel deskundige, geboren in [JAAR].

Hij verklaart dat hij van kinds af een trouwe supporter is van Cercle Brugge.

Eerste verweerster vzw K.SV.Cercle Brugge is een rechtspersoon achter de professionele voetbalclub Cercle Brugge die in de seizoenen 2023-2024 en 2024-2025 deelneemt aan het nationaal voetbalkampioenschap voor heren in de afdeling 1A (“Jupiler Pro League”).

Deze vzw, met ondernemingsnummer 0407.845.705, werd door eiser als verweerster aangewezen in zijn verzoek tot arbitrage en in zijn conclusies. Ook in de conclusies voor de KBVB wordt deze vzw als eerste verweerster genoemd.

De vzw K.SV. Cercle Brugge is echter niet in de procedure opgetreden.

Conclusies werden neergelegd voor en door de besloten vennootschap Cercle Brugge K.SV. met zetel op hetzelfde adres als de vzw K. SV. Cercle Brugge en met ondernemingsnummer 0554.798.824.

In hun conclusies hebben eiser en de KBVB naar de conclusies die werden neergelegd door en voor de bv Cercle Brugge K.SV. verwezen als naar conclusies voor eerste verweerster, d.i. de vzw K.SV. Cercle Brugge.

Ter zitting hebben eiser en de KBVB niet laten opmerken dat de bv Cercle Brugge K.SV. geen partij zou zijn in het geding en hebben zij geen bezwaar gemaakt tegen de tussenkomst en het pleidooi van de bv Cercle Brugge K.SV.

Het blijkt niet dat eiser en de KBVB bewust een onderscheid hebben gemaakt tussen de vzw K.SV. Cercle Brugge en de bv Cercle Brugge K.SV., zodat niet zou kunnen aangenomen worden dat de bv Cercle Brugge K.SV. door eiser en de KBVB aanvaard werd als tussenkomende partij.

Anderzijds is er geen aanwijzing uitgaande van de vzw K.SV. Cercle Brugge dat zij zich heeft willen laten vertegenwoordigen door de bv Cercle Brugge K.SV. In dat verband weze ook herhaald dat de bv Cercle Brugge K.SV. in eigen naam conclusies neerlegde.

Om deze redenen zal de bv Cercle Brugge K.SV. niet beschouwd worden als een partij in het geding of als vertegenwoordiger van de vzw K.SV. Cercle Brugge, en worden de conclusies die werden neergelegd door de bv Cercle Brugge K.SV. geweerd.

De KBVB, tweede verweerster, is een VZW met als doel het verzekeren van de sportieve en administratieve organisatie, alsook het promoten van het Belgisch voetbal. De bevoegde instanties binnen de KBVB namen een bondsreglement aan dat van toepassing is op alle aangeslotenen (waaronder voetbalclubs, spelers en trainers) (boek B) of op een specifiek deel daarvan, afhankelijk van de vraag of het om profvoetbal (boek P) of om het amateurvoetbal (boek A voor het Franstalig amateurvoetbal of boek V voor het Vlaams amateurvoetbal) gaat.

De feiten die aanleiding gaven tot de zaak voor het BAS

Op 2 maart 2024 vond in de nationale herencompetitie, in afdeling 1A van het profvoetbal, een competitiewedstrijd plaats tussen de ploegen Cercle Brugge en KV Mechelen.

Eiser was als supporter van Cercle Brugge aanwezig tijdens deze wedstrijd en zat in de tribune van Cercle Brugge.

In de business seats in de tribune naast eiser, zaten (onder meer) de heer [...] ([...] van KV Mechelen) en zijn echtgenote, mevrouw [...].

De heer [...] zat in zijn officiële hoedanigheid van ‘match delegate’ in de rij achter de heer [...] en mevrouw [...].

De match delegate is de wedstrijdofficial die wordt benoemd door de raad van bestuur van de KBVB na overleg met de Pro League. De match delegate waarborgt de nauwkeurigheid van rapporten over professionele voetbalwedstrijden in België, leidt voorafgaande vergaderingen, noteert incidenten en stelt rapporten op die worden doorgestuurd naar clubs en bestuursorganen (cf. artikelen B2.83 -B2.86 bondsreglement).

Tijdens de wedstrijd deed zich een incident voor dat door eiser als volgt wordt beschreven in zijn conclusies:

Tijdens de wedstrijd beging een KV Mechelen-speler een overtreding op een Cercle Brugge-speler. Als reactie hierop vond tussen mevrouw [...] en conluant volgende conversatie plaats (stuk 1):

[...] (over de speler van Cercle Brugge): “Showman!”
Conluant: “Vind je hem een showman?”
[...]: “Een grote showman.”

Verder in de wedstrijd gebeurt vervolgens het omgekeerde. Er wordt namelijk een overtreding gemaakt door een Cercle Brugge-speler op KV Mechelen-speler, waarna de KV Mechelen-speler op zijn beurt theatraal tegen de grond gaat.

Deze omgekeerde situatie deed vervolgens ook de omgekeerde conversatie ontstaan tussen conluant en mevrouw [...] (stuk 1):

Conluant (over de speler van KV Mechelen): “Showman!”
Mevrouw [...]: “Is dit een showman?”
Conluant: “Ja, een zwarte showman.”
Mevrouw [...]: “Ah, meneer is racist?”
Conluant: “Mevrouw, u weet niet wat racisme betekent.”

In de versie van de match delegate, de heer [...], gebeurde het volgende (stuk 3 KBVB):

“Ik ben Match Delegate verbonden aan de KBVB.

Op heden had ik in deze functie een opdracht in het Jan Breydelstadion ter Olympialaan te 822 Brugge in kader van de voetbalwedstrijd voor de Jupiler Pro League Cercle – KV Mechelen. Ik zat op de hoofdtribune west boven rij 4 blok 123.

Toen een speler van KV Mechelen ([...] met getaande huidskleur) in minuut 38 het veld diende te verlaten na het oplopen van een blessure, hoorde ik een supporter van Cercle Brugge (rij 4 blok 124) racistische opmerkingen scanderen zijnde: “Vuile zwarte, komediant”.

Tijdens de rust heb ik dit gemeld aan de veiligheidsverantwoordelijke van Cercle Brugge die direct een steward gecontacteerd heeft. Samen kwamen ze ter plaatse en hebben ze de verdachte aangesproken na hem eerst verwijderd te hebben van zijn tribuneplaats.

De verdachte werd geconfronteerd met voornoemde feiten en bij bekende direct alles. Hij vond het blijkbaar normaal.

...”

De match delegate deed dit relaas na de wedstrijd tegenover de politie-inspecteur die hem verhoorde nadat tegen eiser bij de politie een klacht was neergelegd.¹

Ook de steward waarnaar de match delegate in deze verklaring verwijst, namelijk mevrouw [...], werd door de politie ondervraagd.

De steward verklaarde aan de politie omtrent wat eiser zou geroepen hebben (stuk 4 KBVB):

“U stelt mij in kennis van de reden van mijn verhoor. Ik verleen u mijn vrijwillige medewerking. Ik ben steward Cercle-Brugge en in die hoedanigheid gemachtigd een verklaring af te leggen.

Vandaag 02/03/2024 was ik tewerkgesteld als steward voor de match Jupiler Pro League Cercle Brugge - KV Mechelen.

Ik stond in de West boven toen ik melding kreeg via mijn veiligheidsverantwoordelijke dat er racistische uitspraken geuit werden in het vak West.

Ik ben toen naar de plaats van de feiten gegaan met een collega veiligheidsverantwoordelijke. Wij hebben de verdachte aangetroffen en afgezonderd en begeleid naar beneden. Wij hebben betrokkene over voornoemde feiten aangesproken. Betrokkene bekende de feiten zijnde dat hij “vuile zwarte” zou geroepen hebben naar omstaanders.

...”

De KBVB legt als zijn stuk 5 een verklaring voor van mevrouw [...]. Deze verklaring werd opgenomen in een e-mail van haar echtgenoot, de heer [...], aan Cercle Brugge. Cercle Brugge kopieerde de tekst ervan in een document dat aan de KBVB werd bezorgd en dat de KBVB aanwendde als bewijsstuk in de procedure.

De verklaring van mevrouw [...] omtrent wat eiser zou geroepen hebben, luidt als volgt:

“Tijdens de match tussen KVM en Cercle Brugge op zaterdag 2/3 stelden we een hevig geval van racisme vast door een Cercle Brugge supporter naar een speler van KVM toe. (hij zat net links achter onze stoelen)

Toen de KVM-speler [...] onderuit werd gehaald en bleef liggen, begon de CB supporter te roepen ‘Watje, komediant, ...’,

¹ Alhoewel het tot de taak van de match delegate behoort om incidenten te melden en rapporten op te maken (artikelen B2.83 – B2-86 bondsreglement), kon geen der aanwezigen op de zitting antwoorden op de vraag van het arbitragecollege of de match delegate melding had gemaakt van het incident en het in een rapport had opgetekend. Geen zulk rapport werd aan het arbitragecollege voorgelegd.

Toen beetje later bleek dat hij met ernstige blessure van het terrein werd gedragen was onze opmerking dat het dan toch niet zo'n komediant was waarop de CB supporter reageerde met de racistische uitspraak 'het is wel maar ne vuile zwarte'. Ons ongelooft was groot. Hij bleef uithalen naar ons toe, dat hij van het Vlaams Belang is, dat hij in ZIJN stadion mocht zeggen wat hij wou, het woord facisme kwam ook zelfs ter sprake en hij herhaalde meermaals dat het maar ne vuile zwarte was.

We werden ook persoonlijk aangevallen met zijn 'woede' uitspraken en maakte gebaren dat wij moesten zwijgen terwijl we verbouwereerd zaten toe te kijken.

Gans het KVM bestuur zat samen en iedereen hoorde dit, iemand heeft hem opgemerkt dat dit ronduit schandalig was waar hij mee bezig was maar het deed hem duidelijk niets, hij bleef racistische uitlatingen herhalen.

Tijdens de rust is mijn man, [...], [...] van KVM even naar hem toegegaan en hem op een rustige manier duidelijk gemaakt dat racisme niet hoort (niet in maar ook niet buiten een voetbalstadion) en men te allen tijde respectvol moet zijn waarop de CB supporter mijn man begon te porren met zijn vinger en herhaalde dat hij mag zeggen wat hij wil in zijn stadion en hij nen echte racist is..

De match delegate, die vlak achter ons zat, heeft dit alles gehoord en heeft actie genomen en deze persoon door de veiligheidsverantwoordelijke/steward uit de tribune laten halen om met de CB supporter hierover te spreken.

....”

Eiser legde op 9 maart 2024 volgende verklaring af die als stuk aan het dossier van de procedure voor de bondsinstanties werd gevoegd (stuk 1 eiser; stuk 6 KBVB):

Op maandag 4 maart 2024 werd ik zowel schriftelijk als telefonisch gecontacteerd door de heer [...], [...] Cercle Brugge (zie bijlage 1). De Heer [...] kwam mij te melden dat een officieel vertegenwoordiger van de Koninklijke Belgische Voetbal Bond (KBVB) zowel bij de politie als bij het bondsparket van de KBVB een klacht neergelegd heeft tegen mij wegens het maken van een racistische opmerking tijdens de wedstrijd Cercle Brugge - KV Mechelen van zaterdag 2 maart 2024. Ik zou volgens de heer [...] publiekelijk gezegd hebben over een speler van KV Mechelen "zwarte komediant". De heer [...] kon mij de identiteit van de persoon, die klacht neergelegd heeft, niet geven.

De feiten

In het begin van de wedstrijd wordt een fout begaan op een speler van Cercle Brugge. Een vrouw, die in de officiële tribune zit (op rij 3) en duidelijk een supporter is van KV Mechelen roept naar de speler van Cercle Brugge "showman". Ik, die in vak 124 rij 4 plaats 2 zit, vraag aan de vrouw "vind je hem een showman?" Waarop de dame in kwestie antwoord [sic] "nen grote showman".

De dame in kwestie was goed te herkennen dat [sic] zij zich verplaatste met een kruik.

Een tijdje later wordt een speler van KV Mechelen, van Afrikaanse origine, foutief gestopt en ik roep "showman". De dame in kwestie reageert daarom met de vraag "is dit een showman? Ik antwoord hierop "ja nen zwarte".

Onmiddellijk reageert de dame in kwestie met opmerking 'ah meneer is racist'. Ik antwoord heel specifiek "mevrouw u weet totaal niet wat racisme betekent'. Daarop reageerden nog een aantal vrienden KV Mechelen supporters van de dame zich met de melding dat ik een racist ben.

Tijdens de pauze ga ik naar beneden en word ik aangesproken door de partner van de dame in kwestie. Hij zei tegen mij "meneer, er is in een voetbalstadion geen plaats voor racisme". Ik reageer onmiddellijk en zeg "meneer u heeft geen flauw benul wat racisme betekent en bijkomend als u vindt dat ik racistisch ben dan moet u onmiddellijk de politie erbij halen en een pv laten opstellen". De persoon in kwestie weigert de politie erbij te halen.

Tijdens de wedstrijd, 10 minuten voor het einde, word ik door een steward en ander persoon van Cercle Brugge uit de tribune gehaald. Dit kan zeer eenvoudig geverifieerd worden op de camerabeelden van in het stadion. Ik ken van beide personen niet de identiteit. De persoon van Cercle Brugge zegt mij dat een official van de KBVB melding gemaakt heeft van een racistische uitspraak van mij. De official is duidelijk een KV Mechelen supporter daar hij heel uitbundig meeviert met de derde goal die KV Mechelen scoort. Deze official zit op rij 4.

Ik verklaar aan de persoon van Cercle Brugge dat ik "zwarte" gezegd heb en dat het gebruik van het woord zwarte totaal niet racistisch is. Ik vraag aan de persoon en steward van Cercle Brugge om onmiddellijk de politie erbij te halen een pv te laten opmaken. De persoon van Cercle Brugge vertelt mij dat niet op mijn vraag kan ingegaan worden.

Ik ga terug naar mijn plaats op de tribune en spreek de official van de KBVB aan, dit kan duidelijk geverifieerd worden op de camerabeelden. Ik zeg aan de official van de KBVB en KV Mechelen supporter dat om mij racist te noemen mij [sic] ten eerste zelf moet aanspreken en bijkomend dat ik onmiddellijk een verklaring wens van zijn verwijt bij de politie. De official antwoord laconiek dat ik hem bedreig.

....”.

Eiser legde verder een schriftelijke verklaring voor van de heer [...] (stuk 2 eiser), die omtrent wat geroepen werd, het volgende verklaart, daarbij vermeldend dat hij de verklaring van mevrouw [...] van eiser te lezen had gekregen:

Ik heb een abonnement op Cercle Brugge en was dus aanwezig op deze wedstrijd en zat achter De Heer [X] en zijn moeder Mevrouw [...]. Op een bepaald ogenblik tijdens de eerste helft van de wedstrijd werden een aantal fouten gemaakt ook door Cercle-spelers. De spanning was te snijden en vanuit ook de kant van de voorbehouden zitplaatsen voor het bestuur van KV Mechelen.

De Heer [X] leefde intens met de wedstrijd mee (zoals ook alle andere supporters) en nog tijdens de eerste helft werd door een Mevrouw uit de bestuurszitplaatsen van KV Mechelen plots naar mijn kant opgekeken en commentaar gegeven. Die Mevrouw bleek de echtgenote (Mevr. [...]) van De Heer [...] te zijn. Op een spelfase waarbij een Cercle-speler een fout had begaan op een speler van Mechelen had [X] volgens haar "zwarte showman" geroepen toen die volgens de Heer [X] zeer teatraal neerviel of lag EN dit was de aanleiding tot deze "verbale discussie". hij heeft dit zeker NIET verschillende keren geroepen, misschien hooguit 1 x! Hetgeen in haar verklaring staat hierover is niet correct en sterk overdreven!

...

Eiser legde ook een schriftelijke verklaring van de heer [...] (stuk 3 eiser) neer die omtrent wat geroepen werd, het volgende verklaart, daarbij vermeldend dat hij het proces-verbaal van de politie van 2 maart 2024 had gelezen:

- *“Ik was aanwezig op de match van 2 maart 2024. Wij hebben 4 abonnementen op Cercle, deze bevinden zich in de officiële tribune, nl. rij 6 plaats 1 en 2 en rij 7 plaats 1 en 2. Omwille van de beperkte beenruimte van deze zitjes neem ik dikwijls plaats op het zitje rij 5, plaats 1.*
- *Deze plaats bevindt zich onmiddellijk achter het voorbehouden zitje voor de match delegate.*
- *De heer [...], die plaats neemt op het zitje van rij 4, plaats 1 (officiële tribune), identificeert zich als match delegate verbonden aan de KBVB, is een zeer fervent KV Mechelen supporter. Zijn favoritisme wal [sic] heel duidelijk gezien zijn uitgebreide viering bij het scoren van het derde doelpunt van KV Mechelen.*
- *De heer [...] kende de KV Mechelen delegatie heel goed gezien zijn amicale omgang met hen voor de wedstrijd.*
- *Ik was getuige van de discussie die ontstaan is, tijdens de eerste helft, tussen de heer [X] en een aantal mensen van KV Mechelen.*
- *Ik heb de heer [X] 'vuile zwarte komediant' niet horen roepen.”*

De procedure van burgerrechtelijke uitsluiting voor de bondsinstanties

Op 10 maart 2024 heeft Cercle Brugge de burgerrechtelijke uitsluitingsprocedure opgestart door het aanhangig maken van de aanvraag burgerrechtelijke uitsluiting ten aanzien van eiser (stuk 2 KBVB), conform artikel B9.10 bondsreglement:

“De procedure wordt opgestart door het aanhangig maken van het dossier lastens een geïdentificeerde persoon bij de KBVB door: 1° de organisator; 2° de club van de bezoekende en/of thuisspelende ploeg indien de organisator nalaat om een procedure op te starten. De club van de bezoekende ploeg kan enkel deze procedure opstarten ten aanzien van toeschouwers die zich bevinden in het aan hen toegewezen compartiment en van eigen supporters die zich niet bevinden in het toegewezen vak bezoekers; 3° de club van de thuisspelende ploeg en/of de bezoekende ploeg, maar dit enkel voor hun eigen supporters, indien de wedstrijd door een derde partij wordt georganiseerd en/of wordt georganiseerd op een neutraal terrein.” –

De zaak werd in eerste aanleg behandeld door de daartoe bevoegde Nationale Kamer Burgerrechtelijke Uitsluitingen. Na eiser te hebben gehoord nam deze instantie op [DATUM] de volgende beslissing:

“Beslist de Nationale Kamer Burgerrechtelijke Uitsluitingen te zeggen voor recht dat de feiten bewezen zijn en derhalve aan de heer [...] een burgerrechtelijke uitsluiting op te leggen voor de duur van 24 maanden vanaf 7 mei 2024 (t.e.m. 6 mei 2026). [...] Conform het art. B9.34 en B9.35 van het Bondsreglement, kan na het verstrijken van de helft van de duur van de burgerrechtelijke uitsluiting, op voorstel van de betrokkene en met instemming van de club, de uitsluiting worden omgezet in een burgerrechtelijke uitsluiting met uitstel voor zover er minstens een vormingstraject wordt gevolgd bij één van de door de KBVB voorgestelde partners.” (stuk 7 KBVB).

Eiser tekende op 8 mei 2024 hoger beroep aan bij de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal van de KBVB.

De zitting voor de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal vond plaats op 17 mei 2024.

In zijn beslissing van 17 mei 2024 verklaarde de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal het hoger beroep van eiser ontvankelijk en deels gegrond: de beslissing van de Nationale Kamer Burgerrechtelijke Uitsluitingen werd gedeeltelijk hervormd door aan eiser een uitsluiting op te leggen van 24 maanden, waarvan 12 maanden effectief (t.e.m. 6 mei 2025) en 12 maanden met uitstel voor de periode van één jaar (stuk 9 KBVB).

Op 23 mei 2024 diende eiser een verzoekschrift tot evocatie in tegen de beslissing van de Disciplinaire Raad bij de daartoe bevoegde Evocatiecommissie (stuk 10 KBVB).

Evocatie is in het bondsreglement een buitengewoon rechtsmiddel. De beoordelingsbevoegdheid van de Evocatiecommissie wordt als volgt bepaald:

Artikel B11.87

Een verzoek tot evocatie is een buitengewoon rechtsmiddel dat kan worden aangewend tegen een beslissing wanneer een inbreuk op het bondsreglement of een overtreding van de wet wordt vastgesteld, of op grond van een nieuw feit dat ertoe noopt de oorspronkelijke beslissing van een disciplinaire instantie te wijzigen. Na evocatie wordt de beslissing terug verwezen naar de disciplinaire instantie die de beslissing heeft genomen, doch in een andere samenstelling. Een verzoek tot evocatie kan slechts worden ingesteld tegen een beslissing van een disciplinaire instantie die niet (meer) vatbaar is voor een gewoon rechtsmiddel. Tegen beslissingen van het Belgisch Arbitragehof voor de Sport kan in geen geval een verzoek tot evocatie ingesteld worden.

Artikel B11.91

De Evocatiecommissie onderzoekt de aangevoerde gronden tot evocatie zonder zich uit te spreken over de grond van het geschil. De Evocatiecommissie verwijst de zaak slechts terug naar de bevoegde disciplinaire instantie, na een inbreuk op het bondsreglement, een overtreding van de wet, of een nieuw doorslaggevend feit te hebben vastgesteld. De bevoegde disciplinaire instantie naar wie de zaak terug werd verwezen door de Evocatiecommissie schikt zich naar de principes die in de beslissing tot evocatie vervat zijn.

Op [DATUM] verklaarde de Evocatiecommissie het evocatieverzoek van eiser ontvankelijk, doch ongegrond.

Met het verzoek tot evocatie waren de interne rechtsmiddelen bij de KBVB uitgeput.

IV. BEOORDELING

IV.1 DE BEVOEGDHEID VAN HET BAS

Eiser steunt in zijn verzoek tot arbitrage de bevoegdheid van het BAS op artikel B1.18 bondsreglement:

“Onverminderd de bepalingen van dwingend recht en binnen de grenzen hiervan, verbinden de bond en, door hun aansluiting, de clubs en aangeslotenen, zich ertoe elk geschil uit hoofde van het bondsreglement of van de wedstrijden en competities georganiseerd op grond van dit reglement, na de uitputting van de interne middelen voor zover deze in het bondsreglement zijn voorzien, te beslechten via de toepasselijke procedure bij het Belgisch Arbitragehof voor de Sport.”

Het arbitragecollege kon vaststellen dat eiser alle interne middelen heeft uitgeput.

De KBVB bevestigt dat en bevestigt ook dat het BAS op basis van artikel B1.18 bevoegd is.

Het arbitragecollege ziet geen grond om anders te oordelen en verklaart zich bevoegd.

IV.2 DE ONTVANKELIJKHEID VAN HET VERZOEK TOT ARBITRAGE

Het verzoek tot arbitrage is naar vorm en termijn ontvankelijk.

De ontvankelijkheid van het verzoek tot arbitrage van eiser wordt door de andere partijen niet betwist.

IV.3 DE VORDERINGEN VAN EISER

1. Vernietiging en hervorming van de drie interne beslissingen van de KBVB

1.

Eiser vraagt in eerste instantie om de beslissing van de Nationale Kamer Burgerrechtelijke Uitsluitingen d.d. [DATUM], de beslissing van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal d.d. [DATUM] en de beslissing van de Evocatiecommissie d.d. [DATUM] “te vernietigen, te hervormen”.

Een beslissing vernietigen en hervormen is niet mogelijk: een beslissing die vernietigd wordt, bestaat niet meer en kan niet hervormd worden.

Over de mogelijkheid om de drie door eiser geviseerde beslissingen te vernietigen, dan wel te hervormen, oordeelt het arbitragecollege als volgt.

2.

De beslissing van de Nationale Kamer Burgerrechtelijke Uitsluitingen van [DATUM] werd hervormd door de beslissing van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal van [DATUM], zodanig dat vanaf haar datum enkel laatstgenoemde beslissing uitwerking had.

Eiser heeft aldus geen belang bij een vernietiging of hervorming van de beslissing van de Nationale Kamer Burgerrechtelijke Uitsluitingen van [DATUM]. Deze eis is derhalve niet ontvankelijk.

3.

Eiser stelde tegen de beslissing van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal van [DATUM] een verzoek tot evocatie in bij de Evocatiecommissie van de KBVB.

Artikel B11.87 van het bondsreglement bepaalt:

“Een verzoek tot evocatie is een buitengewoon rechtsmiddel dat kan worden aangewend tegen een beslissing wanneer een inbreuk op het bondsreglement of een overtreding van de wet wordt vastgesteld, of op grond van een nieuw feit dat ertoe noopt de oorspronkelijke beslissing van een disciplinaire instantie te wijzigen. Na evocatie wordt de beslissing terug verwezen naar de disciplinaire instantie die de beslissing heeft

genomen, doch in een andere samenstelling. Een verzoek tot evocatie kan slechts worden ingesteld tegen een beslissing van een disciplinaire instantie die niet (meer) vatbaar is voor een gewoon rechtsmiddel. Tegen beslissingen van het Belgisch Arbitragehof voor de Sport kan in geen geval een verzoek tot evocatie ingesteld worden.”

Het evocatieverzoek van eiser werd door de Evocatiecommissie ongegrond verklaard. Bijgevolg werd de zaak niet terug verwezen naar de Disciplinaire raad voor het Profvoetbal en bleef de beslissing van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal van [DATUM] gehandhaafd. Daardoor behield deze beslissing haar uitwerking.

Het bondsreglement voorziet niet in een rechtsmiddel tegen een beslissing van de Evocatiecommissie, de laatste interne bondsinstantie.

Met zulk rechtsmiddel zou het BAS hooguit dezelfde bevoegdheid hebben als de Evocatiecommissie, d.i. een bevoegdheid beperkt tot het onderzoek of een inbreuk op het bondsreglement of een overtreding van de wet werd begaan, met verwijzing van de zaak naar de Disciplinaire Raad indien zulke inbreuk of overtreding wordt aanwezig geacht.

Zulke verwijzing wordt niet door eiser gevraagd en bovendien vraagt hij tegelijk om de beslissing van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal te hervormen. Een verwijzing van de zaak door het BAS naar de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal is ook niet proceseconomisch en zou ingaan tegen artikels 1.1 en 1.4 van het Arbitragereglement, waaruit blijkt dat het BAS oordeelt in laatste instantie.

Een loutere vernietiging van de beslissing van de Evocatiecommissie zou de beslissing van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal onverlet laten. Eiser heeft derhalve geen belang bij zulke vernietiging.

De uitwerking van de beslissing van de Evocatiecommissie van [DATUM] is geen andere dan dat de beslissing van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal van [DATUM] wordt gehandhaafd.

Bovendien komt eiser ook op tegen de beslissing van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal.

Om deze redenen heeft eiser geen belang bij een vernietiging of hervorming van de beslissing van de Evocatiecommissie en wordt de eis tot vernietiging en/of hervorming van deze beslissing onontvankelijk verklaard.

4.

Uit het bovenstaande volgt ook dat deze zaak geen hoger beroep is maar een “sportaangelegenheid” in de zin van de eerste alinea van artikel 1 het Arbitragereglement van het BAS en de tweede alinea van artikel 1.4.:

De arbitrage kan ook betrekking hebben op elk ander geschil in sportaangelegenheden [dan een beroep tegen een beslissing] dat de partijen in laatste aanleg door arbitrage willen beslechten.

Deze sportaangelegenheid bestaat in een geschil uit hoofde van het bondsreglement of van de wedstrijden en competities georganiseerd op grond van dit reglement, in de zin van artikel B1.18 van het bondsreglement.

Artikel B1.18 houdt, behoudens de uitputting van de interne rechtsmiddelen, geen beperking in van de aard of het voorwerp van het geschil dat aan het BAS kan worden voorgelegd.

2. De samenstelling van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal

Eiser vraagt dat het arbitragecollege zegt voor recht “*dat de samenstelling van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal in strijd was met artikel 6.1 EVRM en de artikelen B2.25 en B2.55 van het Bondsreglement*”.

Eiser vraagt ook dat het arbitragecollege zegt voor recht dat “*de Evocatiecommissie artikel 6.1 EVRM en de artikelen B2.25 en B2.55 van het Bondsreglement schond door te oordelen dat het middel inzake de samenstelling van de Disciplinaire Raad onontvankelijk was wegens het ontbreken van enig wrakingsverzoek of voorbehoud ter zitting vanwege concludant, dan wel omwille van het feit dat het middel voor de eerste keer werd opgeworpen in het verzoekschrift tot evocatie.*”

Eiser roept daarvoor in dat de heer [...], een van de drie leden die samen de zetel van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal vormden die over zijn zaak oordeelden,

- substituut-procureur des Koning is bij het parket West-Vlaanderen, afdeling Brugge, en
- de zoon is van de heer [...], “lid en medeoprichter van Cercle Brugge K.SV”.

Eiser stelt dat daardoor de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de heer [...], en daardoor het recht op een eerlijk proces volgens artikel 6.1 EVRM, niet gegarandeerd waren.

Volgens eiser werden daardoor ook de volgende bepalingen van het bondsreglement geschonden:

Artikel B2.25

De bondsinstanties en hun leden zijn ertoe gehouden de statuten, de reglementen, de richtlijnen, de beslissingen en de ethische code van de KBVB, van FIFA en van UEFA in de uitoefening van hun activiteiten na te leven.

Elke schijn van belangenvermenging of partijdigheid wordt ten allen tijde door de bondsinstantie en al haar leden vermeden. (...)

Een lid kan niet zetelen als de instantie een zaak behandelt waarbij zijn club partij is of rechtstreeks belang heeft, dan wel in gevallen waarin dat lid rechtstreeks of onrechtstreeks een persoonlijke relatie onderhoudt met de aangeslotene of derde die betrokken is. In voorkomend geval, stelt hij onmiddellijk de voorzitter van de instantie hiervan in kennis.

Artikel B2.55

De disciplinaire instanties waken over hun onafhankelijkheid en behandelen alle zaken op een onpartijdige manier.

De leden mogen in de zaken die zij behandelen in geen geval betrokken zijn geweest bij het voorafgaand onderzoek.”

Eiser riep de eerstgenoemde omstandigheid, namelijk dat de heer [...] substituut-procureur des Koning is bij het parket West-Vlaanderen, niet in voor de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal, maar voor het eerst voor de Evocatiecommissie.

Eiser riep de omstandigheid dat de heer [...] de zoon is van een lid en medeoprichter van Cercle Brugge K.SV. voor het eerst in voor het arbitragecollege.

Over de hoedanigheid van substituut-procureur des Konings bij het parket West-Vlaanderen

Eiser stelt dat de strafklacht die tegen hem werd neergelegd bij de politiediensten van Brugge na de wedstrijd tussen Cercle Brugge en KV Mechelen van 2 maart 2024, heeft geleid tot een opsporingsonderzoek door het parket West-Vlaanderen.

Volgens eiser heeft de heer [...] als lid van het parket West-Vlaanderen mogelijk baat bij een tuchtrechtelijke veroordeling van eiser “*omdat het zijn strafvervolging zou kunnen aansterken. Het omgekeerde zou zijn strafvervolging verzwakken en hem dus nadeel berokkenen*”.

Aldus vervult de heer [...] als lid van de zetel van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal die over zijn zaak oordeelde en als lid van het parket West-Vlaanderen volgens eiser “*twee absoluut onverenigbare functies die een gerechtvaardigde twijfel wekken bij concludant omtrent de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de samenstelling van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal*”.

De KBVB laat gelden dat eiser niet bewijst dat tegen hem een strafvervolging werd ingesteld en dat eiser ook niet bewijst dat de heer [...] baat zou hebben bij het opleggen van een burgerrechtelijke uitsluiting om zijn dossier aan te sterken.

Eiser heeft de heer [...] niet gewraakt voor de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal. Eiser riep pas voor de Evocatiecommissie in dat de samenstelling van de Raad in de zaak van eiser niet onafhankelijk en onpartijdig was doordat de heer [...] deel uitmaakte van de zetel.

De Evocatiecommissie verwierp dit middel om de volgende reden:

“Bij de behandeling van de zaak voor de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal werd door de evocant geen enkel voorbehoud of opmerking geformuleerd inzake de samenstelling ervan, noch werd het betrokken lid gewraakt hoewel de evocant op dat ogenblik op de hoogte was of kon zijn dat Dhr. [...] substituut was bij het parket West-Vlaanderen.

Dit middel wordt voor het eerst opgeworpen in het kader van onderhavig evocatieberoep en betreft dus een nieuw middel, hetgeen niet mogelijk is. Het middel kan niet worden aangenomen.”

Hierdoor heeft de Evocatiecommissie niet ten gronde geoordeeld over het wrakingsverzoek van eiser.

Omtrent het feit dat hij de heer [...] niet wraakte voor de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal stelt eiser het volgende:

“Vooreerst werd conluant op geen enkel moment en op geen enkele wijze voorafgaandelijk op de hoogte gesteld van de samenstelling van de Disciplinaire Raad. Conluant was dan ook in geen geval in de mogelijkheid om de rechters die zetelden in de Disciplinaire Raad voor het begin van de zitting te wraken met een wrakingsverzoek. Overeenkomstig artikel B2.25 van het Bondsreglement kwam het overigens aan de heer [...] zélf toe om dit te melden aan de voorzitter en te beslissen om niet te zetelen in dit dossier. Het gaat uiteraard niet op om deze verantwoordelijkheid te verschuiven van de heer [...], die zelf goed op de hoogte was van zijn (schijn van) partijdigheid, naar conluant die voor aanvang van de zitting zelfs niet wist dat de heer [...] zou zetelen.

Daarnaast kan conluant niet verweten worden dat hij ter zitting niet reeds op de hoogte was van het feit de heer [...] eveneens de functie van substituut-Procureur des Konings bij het parket West-Vlaanderen, afdeling Brugge uitoefende of de zoon is van de medeoprichter van Cercle Brugge. Het is bijgevolg kennelijk onredelijk van de Evocatiecommissie om te verwachten van conluant dat hij ter zitting een voorbehoud zou moeten gemaakt hebben bij de aanstelling van de heer [...] als rechter in de Disciplinaire Raad.

Bijgevolg was de evocatieprocedure de eerste procedure waarin conluant in staat was om dit middel op te werpen vermits deze evocatieprocedure onmiddellijk volgt op de beroepsprocedure voor de Disciplinaire Raad. Onderhavig middel niet-ontvankelijk verklaren om het feit dat deze slechts voor de eerste keer werd opgeworpen in het verzoekschrift tot evocatie, zou een kennelijk onredelijke interpretatie van het Bondsreglement uitmaken en bovendien een manifeste schending van artikel 6.1 EVRM.

Overeenkomstig artikel 6.1 EVRM heeft eenieder bij het bepalen van de gegrondheid van een tegen hem ingestelde vervolging, recht op een eerlijke behandeling van zijn zaak, wat onder meer het recht van verdediging omvat. Het recht van verdediging maakt evenzeer een algemeen rechtsbeginsel uit.

Uit het recht van verdediging volgt dat de rechtsonderhorige niet het recht kan ontzegd worden zich te beroepen op stukken die voor hem voordelig zijn, ongeacht op welk tijdstip deze stukken in zijn bezit zijn gekomen. Zo besliste het Hof van Cassatie reeds dat de rechter het recht van verdediging van de rechtszoekende miskent, wanneer hij hem het recht ontzegt om gebruik te maken van de inhoud van een bewijsstuk à décharge dat wegens een gebrek in de procedure is vernietigd.

Het Hof van Cassatie bevestigde dit recentelijk opnieuw in haar arrest van 04.06.2024 door te stellen dat de rechtsonderhorige waartegen een procedure is ingesteld op grond van zijn recht van verdediging in beginsel elk stuk op elk moment in het debat kan brengen waarvan hij meent dat het nuttig is voor zijn verweer.

Gelet op het bovenstaande was de samenstelling van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal manifest in strijd met artikel 6.1 EVRM en de artikelen B2.25 en B2.55 van het Bondsreglement alsook de beslissing van de Evocatiecommissie om deze grief van conluant zelfs niet te willen behandelen en onontvankelijk te verklaren.

Niemand kan aanklager en rechter zijn in hetzelfde dossier.”

De KBVB noemt de beslissing van de Evocatiecommissie terecht omdat eiser de heer [...] niet heeft gewraakt voor de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal “hoewel dit (i) reglementair gezien mogelijk is op grond van de artikelen B11.60 Bondsreglement e.v. en (ii) hoewel dhr. [X] voor aanvang van de zitting van de Disciplinaire Raad wist (minstens kon weten) dat dhr. [...] substituut was bij het parket West-Vlaanderen. De samenstelling van de Disciplinaire Raad is immers online consulteerbaar via volgende link: <https://www.rbfa.be/nl/over-ons/wie-zijn-we/overige-instanties/voetbal-instanties> en vermeldt duidelijk dhr. [...] als lid van de Disciplinaire Raad.”

De KBVB voegt eraan toe dat eiser zelf het nodige moet doen om te waken over de uitoefening van zijn recht van verdediging en verwijst naar artikel B11.63 van het bondsreglement:

“Wie één of meerdere leden van de disciplinaire instanties wil wraken doet dit op straffe van verval voor aanvang van de debatten, tenzij de reden van wraking later ontstaat.”

De KBVB onderstreept verder de benoemingsvoorwaarden van de leden van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal en de voorschriften volgens dewelke zij hun functie op een onafhankelijke, onpartijdige en neutrale manier moeten uitoefenen (artikel P2.13 bondsreglement).

Over de familieband met een voormalig bestuurslid van Cercle Brugge

Na de procedure voor de Evocatiecommissie vernam eiser dat de heer [...] de zoon is van de heer [...].

Blijkens de publicaties in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad was de heer [...] medeoprichter en bestuurder van de coöperatieve vennootschap “Cercle Brugge Koninklijke Sportvereniging”, opgericht op 19 juni 2014 en met ondernemingsnummer 0554.798.824. Doel van de vennootschap was luidens de oprichtingsakte “het bevorderen van de sportbeoefening in het algemeen en meer specifiek van de voetbalsport door het ondersteunen van de sportieve werking van de voetbalvereniging CERCLE BRUGGE en door het inrichten, beheren en uitbaten van een professionele voetbalvereniging” (stuk 13 eiser).

De heer [...] nam ontslag als bestuurder van deze vennootschap op 23 juni 2015 (bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 27 juli 2015).

Als stuk 13 legt de KBVB de publicatie neer van het ontslag van de heer [...] als bestuurder van de vzw Koninklijke Sportvereniging Cercle Brugge (ON 0407.845.705), met ingang van 20 augustus 2015. De vzw Koninklijke Sportvereniging Cercle Brugge bestaat sedert 26 oktober 1922 (gecoördineerde statuten in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad van 11 maart 2014).

De heer [...] werd tot bestuurder van deze vzw benoemd op 27 oktober 2008, voor een periode van vijf jaar (bijlagen van het Belgisch Staatsblad van 23 oktober 2009).

De KBVB wijst erop dat de heer [...] al meer dan negen jaar geen bestuurder meer is en er van een gebrek aan onafhankelijkheid en onpartijdigheid van zijn zoon geen sprake kan zijn.

Beoordeling door het arbitragecollege

1.

De KBVB publiceert op haar website de lijst van de leden van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal. Deze lijst kan te allen tijde geraadpleegd worden.

De Disciplinaire Raad van de KBVB telt volgens deze lijst op dit ogenblik 16 leden.

De lijst bevat enkel de naam en de voornaam van elk lid.

Eiser stelt dat hij niet eerder dan op het ogenblik van de zitting van 14 mei 2024 de samenstelling van de zetel vernam en op dat ogenblik niet wist dat een van de drie leden van die zetel, de heer [...], substituut-procureur des Konings was bij het parket West-Vlaanderen.

De KBVB betwistte ter zitting niet dat eiser niet eerder dan op het ogenblik van de zitting de samenstelling van de zetel vernam en dat op de website enkel de naam en voornaam van de leden van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal worden gepubliceerd.

Het arbitragecollege oordeelt dat het in deze omstandigheden eiser niet kwalijk kan genomen worden dat hij de heer [...] niet voor de Disciplinaire Raad heeft gewraakt en dat zijn middel voor de Evocatiecommissie omtrent de samenstelling van de Raad ten onrechte onontvankelijk werd verklaard. Dat blijft echter zonder gevolg voor de zaak van eiser die nu aan het oordeel van het arbitragecollege onderworpen is (zie hieronder nummer 4).

2.

Het feit dat de heer [...] substituut-procureur des konings is bij het parket West-Vlaanderen en de vroegere bestuursfunctie van zijn vader, de heer [...], bij Cercle Brugge, dat de procedure burgerrechtelijke uitsluiting tegen eiser opstartte, houden evenwel niet in dat de heer [...] en de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal de zaak van eiser niet objectief zouden behandeld hebben.

Het is niet mogelijk om te weten of de beslissing van de Disciplinaire raad anders, en voor eiser gunstiger, zou geweest zijn mocht niet de heer [...] maar een ander lid deel hebben uitgemaakt van de zetel die de beslissing van 17 mei 2024 nam of van de zetel die de zaak zou behandeld

hebben mocht de Evocatiecommissie de zaak terug naar de Raad verwezen hebben indien eiser de heer [...] met voor hem gunstig resultaat zou gewraakt hebben.

Het arbitragecollege is evenwel van oordeel dat er geen redenen zijn om aan te nemen dat dat het geval zou geweest zijn.

De beslissing van de Disciplinaire raad voor het Profvoetbal werd unaniem genomen door de drie leden van de zetel.

De Disciplinaire Raad oordeelde milder dan de Nationale Kamer Burgerrechtelijke Uitsluitingen: de Disciplinaire raad verminderde de in eerste aanleg opgelegde burgerrechtelijke uitsluiting van twee jaar effectief tot een jaar effectief plus een jaar met uitstel.

In de hypothese dat de heer [...] rekening zou gehouden hebben met een mogelijke strafvordering in aansluiting op de klacht die tegen eiser werd neergelegd, zou niet de disciplinaire strafmaat maar wel het al dan niet sanctioneren door de instanties van de KBVB van belang geweest zijn.

Daarbij overwoog de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal dat de uitlating die eiser zelf toegeeft te hebben geroepen, nl. *“zwarte showman”* gelinkt aan een speler van KV Mechelen, ook racistisch is in de zin van artikel 12,5° van het RIO: *“het comediant zijn wordt aldus gelinkt aan de huidskleur van de speler hetgeen kwetsend of beledigend is in de zin van artikel 12,5° van het RIO.”*

Het zou volgens het arbitragecollege niet redelijk zijn daarover anders te oordelen.

3.

Eiser stelt ook dat de samenstelling van de zetel van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal niet beantwoordde aan de vereisten van de objectieve onpartijdigheid.

De objectieve onpartijdigheid vereist dat elke gerechtvaardigde twijfel aan de onpartijdigheid moet uitgesloten zijn.

De subjectieve vrees van eiser voor een gebrek aan onpartijdigheid of onafhankelijkheid volstaat niet om te besluiten dat er geen objectieve onpartijdigheid is.

Er doet zich in deze zaak inderdaad een situatie voor waarin de essentiële bewijsstukken in een disciplinaire procedure, namelijk de processen-verbaal van het verhoor van de match delegate en de steward, beoordeeld worden door een lid van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal, terwijl die stukken ook bestemd zijn om te worden beoordeeld met het oog op een mogelijke strafvervolging door het parket waarbij die persoon substituut-procureur des Konings is.

Luidens deze processen-verbaal is het voorwerp van het onderzoek het uiten, niet van racistische opmerkingen, maar van mondelinge bedreigingen die naar aanleiding van de voetbalwedstrijd Cercle Brugge – KV Mechelen werden gedaan. Dat sluit evenwel een strafvervolging wegens racistische uitlatingen niet uit indien het Openbaar Ministerie daarvan het bewijs meent te zien in een onderzoek dat om andere redenen werd opgestart: het parket

onderzoekt de feiten en kwalificeert ze nadien, ongeacht de kwalificatie die door de klager werd gegeven.

Anderzijds is was of is er geen enkele aanwijzing dat de heer [...] op een of andere wijze in het desbetreffende opsporingsonderzoek is tussengekomen of in zijn hoedanigheid van lid van het parket kennis heeft genomen van de kwestieuze verhoren of andere stukken die ingevolge de klacht zouden zijn opgemaakt. Het door eiser ingeroepen beginsel van de eenheid van het parket geldt enkel intern binnen het parket. Het hult niet automatisch alle magistraten van het parket die zich niet met de strafzaak inlaten in een objectieve schijn van partijdigheid wanneer zij zouden zetelen in een disciplinaire zaak over dezelfde feiten.

Naar het oordeel van het arbitragecollege is het feit dat de heer [...] substituut-procureur des Konings bij het parket West-Vlaanderen is, dan ook geen grond voor een objectief verantwoorde vrees dat de heer [...] niet onafhankelijk en onpartijdig zou geweest zijn als lid van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal.

Kennelijk koestert eiser ook de vrees of het vermoeden dat door zijn eerdere functies als stichter en bestuurslid van Cercle Brugge de heer [...] een supporter is gebleven van Cercle Brugge en dat zijn zoon dan ook deze club genegen is, zijnde de club die de procedure burgerrechtelijke uitsluiting tegen eiser opstartte.

Naar het oordeel van het arbitragecollege volstaan deze vrees en de elementen en vermoedens waarop hij steunt, niet om een gebrek aan objectieve partijdigheid aan te nemen.

Er kan verwezen worden naar artikel 830 van het gerechtelijk Wetboek:

“Er is geen reden tot wraking in de gevallen waarin de rechter verwant is aan de voogd, de curator, of de bewindvoerder van een van beide partijen, of aan de beheerders of commissarissen van een instelling, vennootschap of vereniging die partij is in de zaak, tenzij de bedoelde voogden, beheerders of betrokkenen een afzonderlijk of persoonlijk belang hebben.”

In casu wordt niet weerlegd dat de heer [...] al gedurende negen jaar geen bestuursfunctie meer uitoefent binnen Cercle Brugge. Bovendien wordt niet beweerd, noch aangetoond dat de heer [...] een afzonderlijk of persoonlijk belang bij deze zaak zou hebben.

Om deze reden ook oordeelt het arbitragecollege dat er geen overtreding was van artikel B2.25 of B2.55 bondsreglement.

Hierbij kan nogmaals verwezen worden naar volgende bepaling van artikel B2.25:

“Een lid kan niet zetelen als de instantie een zaak behandelt waarbij zijn club partij is of rechtstreeks belang heeft, dan wel in gevallen waarin dat lid rechtstreeks of onrechtstreeks een persoonlijke relatie onderhoudt met de aangeslotene of derde die betrokken is. In voorkomend geval, stelt hij onmiddellijk de voorzitter van de instantie hiervan in kennis”.

Er is geen bewijs, noch doet eiser een poging om te bewijzen, dat de heer [...] een persoonlijke relatie heeft met Cercle Brugge of dat de heer [...] betrokken is in de zaak.

Het arbitragecollege is van oordeel dat eiser niet heeft aangetoond dat er een gebrek aan objectieve partijdigheid is geweest.

Dat mag niet verhinderen dat de KBVB, bij wijze van beleidsmaatregel, bij de samenstelling van de colleges die zullen zetelen als disciplinaire organen ook rekening houdt met voorzienbare subjectieve indrukken inzake onafhankelijkheid en onpartijdigheid zodat in de mate van het mogelijk discussies daaromtrent vermeden worden.

Het arbitragecollege herhaalt evenwel zijn oordeel *a posteriori* dat er geen enkele aanwijzing is dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal niet objectief zou hebben geoordeeld en in een andere samenstelling tot een ander besluit zou zijn gekomen.

4.

Deze overwegingen van het arbitragecollege kunnen volstaan als passend gevolg aan de grieven van eiser inzake de samenstelling van de Disciplinaire Raad.

Door zijn verzoek tot arbitrage heeft eiser zijn zaak immers ter beoordeling voorgelegd aan een onafhankelijke en onpartijdige instantie.

Eiser betwist de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de leden van het arbitragecollege niet. Dat heeft eiser tijdens de zitting van het arbitragecollege bevestigd.

De controle van het arbitragecollege op de beslissingen die eiser aan het oordeel van het college onderwerpt, garandeert een behandeling conform artikel 6 ERVM:

“In veel Lidstaten van de Raad van Europa is de bevoegdheid om disciplinaire inbreuken te berechten toevertrouwd aan rechtsprekende organen van professionele verenigingen. Zelfs in die gevallen waarin Artikel 6 para. 1 van toepassing is, vormt het toekennen van dergelijke bevoegdheden op zich geen schending van de Conventie. Niettemin vereist het Verdrag in dergelijke omstandigheden minstens een van de twee volgende systemen: ofwel moeten de rechtsprekende organen zelf voldoen aan de voorwaarden van Artikel 6 para. 1, ofwel voldoen zij niet aan deze voorwaarden maar zijn zij naderhand onderworpen aan de controlebevoegdheid van een rechterlijke instantie met volle rechtsmacht welke beantwoordt aan de garanties van Artikel 6 para 1.” (Albert en Le Compte t. België, 10 februari 1983, Series A, nr. 56, par. 29)

Een eventueel gebrek aan onafhankelijkheid en onpartijdigheid van een lid van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal wordt door de controle van het arbitragecollege op de uitspraak van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal (zie hierna rubriek 6 “De grond van de zaak”) op adequate wijze hersteld, en blijft verder zonder gevolg.

3. Het verhoor van eiser door de politie en de wapengelijkheid

1.

Eiser vraagt dat het arbitragecollege zegt voor recht dat *“de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal en de Evocatiecommissie het in artikel 6 EVRM verankerde recht op wapengelijkheid schonden door het verhoor van conluant (elementen à décharge) niet af te wachten en zich louter te baseren op voorbarig “bewijsmateriaal””*.

Eiser betoogt in zijn conclusies:

“Op het moment van de zitting, beraadslaging en beslissing van de Disciplinaire Raad, kreeg conluant in casu nooit de mogelijkheid om een verhoor af te leggen bij de politiediensten om zijn uiteenzetting van de feiten te geven.

Bijgevolg bestond het dossier op dat ogenblik enkel uit bewijsstukken à charge en was dit eenvoudigweg niet in staat voor behandeling ten gronde.

...

Gelet op het bovenstaande, schond de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal het in artikel 6 EVRM verankerde recht op wapengelijkheid door het verhoor van conluant niet af te wachten en zich louter te baseren op voorbarig “bewijsmateriaal”.

Conluant diende immers eerst de kans te krijgen om zijn rechten van verdediging overeenkomstig artikel 6.1 EVRM uit te oefenen vooraleer de Nationale Kamer en Disciplinaire Raad zich konden uitspreken over onderhavige zaak”.

2.

Eiser stelt dat hij op 3 mei 2024 een uitnodiging ontving om op 28 mei 2024 gehoord te worden door de politie omtrent de klacht die tegen hem werd neergelegd na de wedstrijd van 2 maart 2024.

Eiser vroeg aan de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal, die zitting hield op 14 mei en uitspraak deed op [DATUM], om de zaak uit te stellen tot na dat verhoor.

De Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal weigerde het uitstel.

Eiser stelt in zijn conclusies voor het arbitragecollege dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal aldus *“negeerde dat er nog bewijsstukken à décharge gedurende het lopend strafonderzoek nog aan het dossier zouden gevoegd kunnen worden”*.

3.

Voor de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal riep eiser het aangekondigde verhoor in als onderdeel van zijn argumentatie om de schorsing van de zaak te bekomen op grond van het beginsel *“Le criminel tient le civil en état”*².

² Verzoekschrift tot hoger beroep, blz. 8-11 (stuk 8 KBVB)

Omtrent dat verhoor stelde eiser:

“Hoewel hij hier reeds meermaals om verzocht, kreeg verzoeker nog niet de mogelijkheid om een verhoor af te leggen bij de politiediensten om zijn uiteenzetting van de feiten te geven. Inmiddels werd verzoeker wel uitgenodigd door de politiediensten om op 28.05.2024 gehoord te worden omtrent de klacht die werd neergelegd bij de politie.

Bijgevolg bestaat het dossier op dit ogenblik enkel uit bewijsstukken à charge.

*Bovendien werd klaarblijkelijk zelfs al een gerechtelijke procedure geïnitieerd (dossier burgerrechtelijke uitsluiting blz. 3) die in elk geval moet afgewacht worden. **Verzoeker moet immers eerst de kans krijgen haar rechten van verdediging overeenkomstig artikel 6.1 EVRM uit te oefenen, vooraleer de Nationale Kamer en Disciplinaire Raad zich kunnen uitspreken over onderhavige zaak.**”³ (nadruk toegevoegd door het arbitragecollege)*

Op het einde van zijn uiteenzetting van het middel *“Le criminel tient le civil en état”* stelde eiser:

*“Gelet op het bovenstaande, dient de disciplinaire procedure geschorst te worden op grond van artikel 4 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Stafvordering. **Ook in het kader van haar zorgvuldigheidsplicht is uw Raad ertoe gehouden om ten minste het einde van het opsporingsonderzoek af te wachten.**”* (nadruk toegevoegd door het arbitragecollege).

Met de verwijzing naar de zorgvuldigheidsplicht die eiser bij de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal legde, vroeg eiser dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal de disciplinaire procedure zou opschorten opdat eiser zijn recht van verdediging zou kunnen uitoefenen in het kader van het opsporingsonderzoek, meer bepaald door in het kader van dat onderzoek een verhoor te ondergaan door de politie.

De Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal ging niet in op het aspect “rechten van verdediging” en “schending van artikel 6.1 EVRM”.

De Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal oordeelde dat het beginsel *“Le criminel tient le civil en état”* niet toegepast diende te worden en dat de disciplinaire procedure niet moest worden opgeschort. Om tot deze beslissing te komen overwoog de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal onder meer dat het beginsel *“Le criminel tient le civil en état”* enkel moet worden toegepast *“indien de strafvordering effectief ingesteld is; de schorsing is niet van toepassing wanneer de zaak slechts het voorwerp uitmaakt van een opsporingsonderzoek wat impliceert dat een eenvoudige aangifte of klacht niet volstaat”* (randnummer 15).

³ Verzoekschrift tot hoger beroep, blz. 10 (stuk 8 KBVB).

4.

In zijn verzoek tot evocatie riep eiser het niet wachten op zijn verhoor door de politie in als een apart middel, onderscheiden van zijn eis tot opschorting van de disciplinaire procedure op grond van het beginsel “*Le criminel tient le civil en état*”.

Onder zijn tweede middel in zijn evocatieverzoek, namelijk “De Disciplinaire Raad weigerde de bewijsstukken à décharge in acht te nemen”, riep eiser in dat het niet opschorten van de procedure tot hij zou zijn verhoord door de politie, een schending van zijn rechten van verdediging uitmaakte, meer bepaald een schending van de wapengelijkheid in de zin van artikel 6.1 EVRM.

Als derde middel riep eiser dan in dat de disciplinaire procedure had moeten opgeschort worden krachtens het beginsel “*Le criminel tient le civil en état*”.

De Evocatiecommissie oordeelde dat het middel omtrent het verhoor van eiser deel uitmaakte van het eveneens door eiser opgeworpen middel “*Le criminel tient le civil en état*”.

“De evocant haalt vooreerst aan dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal geweigerd heeft om het verhoor van hem af te wachten. Dit argument maakt eigenlijk deel uit van het derde opgeworpen middel (“Le criminel tient le civil en état”), zijnde het al of niet bestaan van een tegenstrijdigheid tussen een burgerlijke beslissing en een eventueel tussen te komen beslissing van de strafrechter. Dit (sub)-middel wordt dan ook ontmoet bij de beoordeling van het derde middel.” (blz. 2, onder “Tweede middel”).

De Evocatiecommissie verwierp dat derde middel, gesteund op het beginsel “*Le criminel tient le civil en état*”, omdat eiser niet was opgekomen tegen de beslissing van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal dat het beginsel enkel kan toegepast worden als de strafvordering effectief is ingesteld.

5.

Het arbitragecollege is het niet eens met deze zienswijze: de schending van de rechten van de verdediging door het niet wachten op het verhoor van eiser in het kader van het opsporingsonderzoek is een andere rechtsgrond dan het opschorten van de hele procedure tot aan een definitieve beslissing in de strafprocedure krachtens het beginsel “*Le criminel tient le civil en état*”: dit beginsel heeft tot doel te vermijden dat een burgerlijke beslissing nadien onverenigbaar blijkt met het oordeel van de strafrechter.

Praktisch gesproken gaat het in het eerste geval om een opschorting tot na het verhoor van 28 mei 2024 en in het tweede geval om een opschorting tot na een eindbeslissing in de strafprocedure.

Het arbitragecollege oordeelt dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal (en de Evocatiecommissie) zich ten onrechte niet uitgesproken heeft over het middel dat de rechten van de verdediging van eiser zouden geschonden worden doordat de procedure niet werd opgeschort in afwachting van het verhoor van eiser door de politie.

Derhalve zal het arbitragecollege daarover oordelen met volheid van bevoegdheid en gelet op de huidige feitelijke toestand.

6.

Het arbitragecollege overweegt als volgt.

Eiser heeft voor de bondsinstanties alle verklaringen te zijner verdediging kunnen afleggen die hij wenste.

Ondertussen heeft het verhoor van eiser door de politie plaats gehad, wat eiser tijdens de zitting aan het arbitragecollege heeft bevestigd.

Eiser legt het proces-verbaal van het verhoor niet voor aan het arbitragecollege.

Eiser, daartoe ter zitting uitgenodigd, gaf evenmin voor het arbitragecollege aan wat hij nog in zijn voordeel zou verklaard hebben aan de politie bovenop wat hij in de procedure voor de bondsinstanties en voor het arbitragecollege te zijner verdediging inriep.

Aldus is er finaal geen schending van de rechten van verdediging van eiser in deze procedure in verband met zijn verhoor door de politie.

Het feit dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal (zoals ook de Evocatiecommissie) zich over dit specifieke punt niet uitsprak en het onderbracht onder het middel “*Le criminel tient le civil en état*”, blijft aldus zonder gevolg.

4. Het oproepen van getuigen

Eiser vraagt het arbitragecollege “*te zeggen voor recht dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal en de Evocatiecommissie artikel 6 ERVM schonden door verzochte getuigen niet op te roepen*”.

In zijn verzoekschrift tot hoger beroep bij de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal vroeg eiser aan de Raad om volgende personen als getuige te horen:

- de heer [...];
- de heer [...];
- mevrouw [...];
- mevrouw [...];
- de heer [...].

De twee eerstgenoemde personen legden een schriftelijke verklaring af ten gunste van eiser (“getuigen à décharge”).

Mevrouw [...] is de steward van Cercle Brugge die een verklaring aflegde aan de politie na de wedstrijd Cercle Brugge – KV Mechelen.

Mevrouw [...] en de heer [...] zijn een echtpaar, supporters van KV Mechelen, die een schriftelijke verklaring tegen eiser bezorgden bij Cercle Brugge.

Het arbitragecollege merkt op dat eiser in zijn verzoekschrift tot hoger beroep bij de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal geen enkele motivering gaf voor zijn verzoek om de door hem opgesomde personen als getuige te verhoren.

In zijn beslissing van [DATUM] geeft de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal een motivering weer die kennelijk door eiser ter zitting van de Raad werd verwoord:

“Het oproepen van deze getuigen is bedoeld om meer duidelijkheid te krijgen over de gebeurtenissen en eventuele misverstanden of foutieve informatie in de zaak recht te zetten.”

De Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal beoordeelde deze vraag als volgt:

“17. In ondergeschikte orde vordert de verdediging dat:

- alvorens recht te doen alle getuigen zouden worden opgeroepen;

- ...

18. Er kan niet ingegaan worden op de vraag van de verdediging daar voormelde vorderingen geen enkele meerwaarde hebben voor de beslissing te nemen in dit dossier.

18.1. Alle getuigenverklaringen werden reeds schriftelijk bijgebracht (zowel de getuigenissen à charge en deze à décharge).

De inhoud van de bijgebrachte getuigenverklaringen is voldoende duidelijk derwijze er geen noodzaak is om deze getuigen te horen.

18.2. ...

19. Daarenboven staat deze vordering van de verdediging haaks op haar speciaal verzoek om bij hoogdringendheid te beslissen.

De vordering van de verdediging zou in dit geval de zaak alleen ernstig vertragen”.

De Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal gaf bovendien onder randnummers 24 tot 33 van zijn beslissing, in totaal drie pagina's, een uitgebreide en gedetailleerde analyse van de schriftelijke verklaringen die de match delegate en de steward in hun respectieve functies aflegden tijdens hun verhoor door de politie, en van de schriftelijke verklaringen van de door eiser aangezochte getuigen.

Deze verklaringen werden door de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal onderzocht op inhoud en bewijswaarde.

De Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal liet de door eiser fel aangevochten schriftelijke verklaring van mevrouw [...] die tegen hem getuigde, buiten beschouwing omdat de verklaringen van de match delegate en de steward door de Raad voldoende werden bevonden om als bewezen te beschouwen dat eiser “vuile zwarte” en “vuile zwarte komediant” heeft geroepen.

De Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal merkte verder op dat een van de door eiser aangezochte personen, namelijk de heer [...], verklaarde dat eiser de woorden “zwarte showman” heeft gebruikt en dat uit de verklaring van de andere door eiser aangezochte persoon, de heer [...], niet kon worden opgemaakt dat volgens deze persoon eiser de door de Raad als bewezen verklaarde bewoordingen niet had geuit.

Bijkomend oordeelde de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal dat de uitlating die eiser zelf toegeeft te hebben geroepen, nl. “zwarte showman”, gelinkt aan een speler van KV Mechelen, ook racistisch is in de zin van artikel 12,5° van het RIO:

“Wanneer het inderdaad correct is dat het woord “zwarte” op zichzelf beschouwd de correcte term is⁴, is zulks niet meer het geval als dit woord gelinkt wordt aan een speler die als comediant wordt toegeroepen in de context van een voetbalwedstrijd. Het comediant zijn wordt aldus gelinkt aan de huidskleur van de speler hetgeen kwetsend of beledigend is in de zin van artikel 12,5° van het RIO.”

In zijn verzoek tot evocatie riep eiser de middelen in die hij ook inroept voor het arbitragecollege:

“Verzoeker vroeg aan de Disciplinaire Raad om, alvorens recht te doen, de verschillende getuigen op te roepen, dit overeenkomstig artikel 1700, §4 Ger.W. 6 Hierover stelde de Disciplinaire Raad dat zij niet dient in te gaan op bovenstaande vordering “daar voormelde vorderingen geen enkele meerwaarde hebben voor de beslissing te nemen in dit dossier” en “er geen noodzaak is om deze getuigen te horen”.

Door reeds op voorhand te oordelen dat voormelde getuigenissen geen meerwaarde zouden hebben voor de behandeling van onderhavige zaak, maakt de Disciplinaire Raad zich schuldig aan het doen uitschijnen dat haar oordeel reeds gevormd is en een waardeoordeel te vellen over de wijze waarop verzoeker zijn verdediging organiseert. Dit vormt een manifeste schending van het vermoeden van onschuld en artikel 6.2 EVRM.7

Een neutrale, onpartijdige en zorgvuldige rechter moet blijk geven van een ‘open geest’ en moet de rechtsonderhorige in de mogelijkheid stellen om zijn rechten van verdediging op een zo volledig mogelijke wijze te kunnen uitoefenen. Bijgevolg mag een rechter niet willekeurig of op basis van vooringenomenheid weigeren om bepaalde door de verdediging aangebrachte getuigen te horen, maar moet de rechter openstaan voor elke mogelijke piste of onderzoeksmaatregel die de waarheid ten goede kan komen. Wanneer de rechter enkel schriftelijke bewijsgegevens aan zijn oordeel ten grondslag legt, bestaat het risico immers dat hij een mogelijk vertekende weergave van de feiten niet op het spoor komt.

⁴ Namelijk voor een persoon met een donkere huidskleur.

*Uit artikelen 6.1 en 6.3.d EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, volgt dat de rechter die door een beklaagde wordt geroepen een getuige à décharge te horen, cumulatief moet nagaan (de zogenaamde “**Murtazaliyeva-test**”):⁵*

- (i) of het verzoek tot getuigenverhoor voldoende werd gemotiveerd en of het gevraagde verhoor relevant zou geweest zijn voor het voorwerp van de beschuldiging;*
- (ii) of de nationale rechter de relevantie van het gevraagde getuigenverhoor heeft beoordeeld en gegronde redenen heeft opgegeven voor de beslissing om de getuige niet te horen;*
- (iii) of de beslissing van de nationale rechter om de getuige niet te horen, het recht op een eerlijk proces heeft aangetast.*

Deze drieledige test werd in een recent arrest van 11 oktober 2022 nog expliciet bevestigd door het Hof van Cassatie, in de volgende bewoordingen:⁶

- (i) het voldoende onderbouwd zijn van het verzoek tot het horen van de getuige à décharge op de rechtszitting en de relevantie van die getuigenis voor het voorwerp van de beschuldiging;*
- (ii) het voorhanden zijn van afdoende redenen voor de beslissing dat de getuigenis ter rechtszitting niet relevant is voor het voorwerp van de beschuldiging en dus voor de beslissing om de getuige niet te horen ter rechtszitting;*
- (iii) de impact van de beslissing de getuige à décharge niet te horen op de rechtszitting op het recht van de beklaagde op een eerlijke behandeling van de zaak in zijn geheel beschouwd.*

Bovendien preciseerde het Hof van Cassatie (eigen onderlijning):⁷

“De beoordeling van de relevantie van de getuigenis voor het voorwerp van de beschuldiging mag niet abstract gebeuren, maar vereist een onderzoek van de concrete omstandigheden van de zaak. De rechter moet bijgevolg zijn beslissing over het al dan niet horen van de getuigen à décharge steunen op concrete omstandigheden die hij aanwijst.”

Ook heeft het Europees Hof uitgelegd:⁸

“Over het algemeen zijn de relevantie van de getuigenis en de toereikendheid van de door de verdediging aangevoerde redenen in de omstandigheden van de zaak bepalend voor de reikwijdte en gedetailleerdheid van de beoordeling door de nationale rechter van de noodzaak om de aanwezigheid en het verhoor van

⁵ EHRM 18 december 2018 [G.K.], Murtazaliyeva t. Rusland, § 158 (vrij vertaald).

⁶ Cass. 11 oktober 2022, P.22.0982.N.

⁷ *Ibid.*, § 5.

⁸ EHRM 18 december 2018 [G.K.], Murtazaliyeva t. Rusland, § 166 (vrij vertaald).

een getuige te verzekeren. Hoe sterker en zwaarwegender de argumenten van de verdediging, des te nauwkeuriger moet de toetsing van de nationale rechter zijn, en des te overtuigender zijn motivering, indien hij het verzoek van de verdediging om een getuige te horen afwijst.”

Zoals gezegd, heeft de Evocatiecommissie deze criteria eenvoudigweg niet afgetoetst, laat staan dat zij afdoende (of correct) heeft gemotiveerd waarom aan de voormelde criteria al dan niet voldaan zou zijn. Louter stelde zij dat “voormelde vorderingen geen enkele meerwaarde hebben voor de beslissing te nemen in dit dossier” en “er geen noodzaak is om deze getuigen te horen”.

In casu waren bovenstaande criteria allerminst vervuld.

Uit de toepassing van de Murtazaliyeva-test blijkt duidelijk dat het verzoek van verzoeker tot het verhoor ter zitting van de heren [...] en [...] als getuigen à décharge diende te worden ingewilligd door de Disciplinaire Raad, met een miskenning van artikelen 6.1 en 6.3.d EVRM tot gevolg.

Bovendien hechtte de Disciplinaire Raad heel veel belang en geloofwaardigheid aan de getuigenverklaringen van de tegenpartij terwijl getuigenverklaringen ter verdediging van concluant dan weer ongeloofwaardig zouden zijn.

De Disciplinaire Raad richtte zich in het bijzonder meermaals tot de schriftelijke verklaring van de heer [...], de match delegate tijdens de wedstrijd tussen Cercle Brugge en KV Mechelen. De Disciplinaire Raad stelt hierbij dat verzoeker niet afdoende aantoont dat deze “official” een fervente supporter van KV Mechelen is en daardoor zijn functie niet onpartijdig zou kunnen uitoefenen. Wanneer concluant in navolging daarvan vraagt om de heer [...] op te roepen als getuige om hem te kunnen horen en bijkomend bewijs te verschaffen, weigerde de Disciplinaire Raad eenvoudigweg om op dit verzoek in te gaan.

Ook een weigering door de rechter om getuigen à charge op te roepen is aan strikte toetsingscriteria onderworpen, ontwikkeld in de Straatsburgse rechtspraak in o.a. de arresten Al Khawaja & Tahery⁹ en Schatschaschwili¹⁰.

Een rechter mag namelijk een belastende verklaring van een tijdens het vooronderzoek gehoorde persoon slechts als bewijs in aanmerking nemen, zonder dat de beklaagde de gelegenheid krijgt die persoon als getuige op de rechtszitting te ondervragen, als:

- (i) er ernstige redenen zijn voor het niet-horen van de getuige;*
- (ii) de belastende verklaring niet het enige of doorslaggevende element is waarop de schuldigverklaring steunt; en*
- (iii) er voor het niet ondervragen van de getuige voldoende compenserende factoren zijn met inbegrip van sterke procedurele waarborgen.*

⁹ EHRM 15 december 2011 [G.K.], nrs. 26766/05 en 22228/06, Al-Khawaja en Tahery t. Verenigd Koninkrijk.

¹⁰ EHRM 15 december 2015 [G.K.], nr. 9154/10, Schatschaschwili t. Duitsland.

Wederom zijn deze cumulatieve voorwaarden niet afgetoetst, laat staan vervuld.

De Disciplinaire Raad ontnemt verzoeker de mogelijkheid om zijn argumentatie te bewijzen door ten onrechte geen getuigen, zowel à charge als à décharge, te willen oproepen en tegelijkertijd geen geloofwaardigheid te hechten aan de getuigen à décharge

Gelet op bovenstaande, schond de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal artikel 6 EVRM door de voormelde getuigen niet op te roepen.”

De Evocatiecommissie besliste als volgt:

“Het horen van getuigen is geen absoluut recht. Voor de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal, heeft de evocant niet aangevoerd dat er onregelmatigheden zijn gebeurd bij het schriftelijk verhoren van de getuigen. Uit de motivatie van de beslissing van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal werd in hoger beroep de afweging gemaakt of het gevraagde getuigenverhoor relevant was of niet. De verklaringen van alle getuigen werden op afdoende wijze geanalyseerd. De Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal had het volste appreciatierecht om te beslissen of er getuigen gehoord diende [sic] te worden.

De Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal heeft in haar beslissing gesteund en verwezen naar heel duidelijke concrete omstandigheden waarom niet werd ingegaan op het horen van de getuigen à décharge.”

Overwegende dat:

1. eiser in zijn verzoekschrift tot hoger beroep bij de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal geen enkele motivering gaf voor zijn verzoek om de door hem opgesomde personen als getuige te verhoren, wat niet beantwoordt aan het in de door eiser ingeroepen rechtspraak gestelde vereiste van voldoende onderbouwing, namelijk dat moet afgetoetst worden of het verzoek tot oproeping van getuigen voldoende onderbouwd werd;
2. de boven aangehaalde motivering van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal om niet op het verzoek van eiser in te gaan, ook gecombineerd met de overwegingen van de Raad om de voorgelegde schriftelijke verklaringen al dan niet als relevant en geloofwaardig te aanvaarden;
3. het feit dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal naar het oordeel van het arbitragecollege terecht oordeelde dat het door eiser toegegeven roepen van “zwarte showman” op zichzelf reeds racistisch, kwetsend of beledigend is in de zin van artikel 12,5° van het RIO,

is het arbitragecollege van oordeel dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal de rechten van verdediging van eiser niet heeft geschonden door niet in te gaan op het verzoek om de bedoelde personen als getuige te horen.

De vordering van eiser wordt dan ook verworpen.

Bovendien kan er in het kader van de gehele procedure tot voor het arbitragecollege, geen sprake zijn van een schending van de rechten van verdediging door het niet inwilligen van een verzoek tot het horen van getuigen, vermits eiser, in dit laatste stadium van de procedure, geen verzoek aan het arbitragecollege heeft gericht om getuigen te horen.

5. De opschorting van de procedure

Onder rubriek 18 van zijn conclusies vordert eiser dat het arbitragecollege zegt voor recht “*dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal en de Evocatiecommissie ten onrechte de disciplinaire procedure niet schorsten in afwachting van het gerechtelijk onderzoek en het verhoor van concludant.*”

Onder rubriek 24, de inleiding tot de middelen in rechte, stelt eiser dat de beslissingen van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal en de Evocatiecommissie “*in strijd zijn met (III) artikel 4 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering door de weigering om de disciplinaire procedure te schorsen in afwachting van de strafprocedure*”.

In het beschikkend gedeelte van zijn conclusies vraagt eiser dat het arbitragecollege zegt voor recht “*dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal en de Evocatiecommissie ten onrechte de disciplinaire procedure niet schorsten in afwachting van het gerechtelijk onderzoek en het verhoor van concludant.*”

Eiser ontwikkelde in zijn verzoek tot arbitrage en in zijn conclusies voor het arbitragecollege geen verdere argumenten voor zijn stelling dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal en de Evocatiecommissie ten onrechte weigerden om de disciplinaire procedure op te schorten in afwachting van het gerechtelijk onderzoek of van de strafprocedure.

Eiser deed dat wel voor zijn vordering tot opschorting van de disciplinaire procedure in afwachting van zijn verhoor van 28 mei 2024. Deze vordering werd reeds behandeld onder rubriek 3 hierboven.

1.

Uit de stukken in het dossier van partijen blijkt het volgende aangaande het strafrechtelijk aspect van de zaak.

Op 10 maart 2024 bezorgde Cercle Brugge aan de KBVB een formulier met bijlagen waarmee Cercle Brugge een procedure burgerrechtelijke uitsluiting opstartte tegen eiser (stuk 2 KBVB).

Het formulier vermeldt:

“Er werd een PV Voetbalwet opgemaakt door politie Brugge. Bovendien werd er klacht neergelegd bij de politie omtrent de bedreigingen die werden geuit richting de match delegate. Er werd dus ook een gerechtelijke procedure opgestart.”

Het PV Voetbalwet en de klacht waarvan sprake werden niet aan het arbitragecollege voorgelegd.

Stukken 3 en 4 van de KBVB zijn het verhoor van enerzijds de heer [...], match delegate van de KBVB voor de wedstrijd Cercle Brugge – KV Mechelen van 2 maart 2024, en anderzijds het verhoor van mevrouw [...], steward van Cercle Brugge tijdens die wedstrijd.

Elk verhoor is luidens de aanhef van het verhoorformulier een *“bijlage aan PV nr.: 004299/24 dd 02/03/2024”*. Het bedoelde proces-verbaal werd niet aan het arbitragecollege voorgelegd.

De inspecteur van de politiezone Brugge die het verhoor afneemt schrijft dat hij kennis gaf *“van de beknopte mededeling van de feiten waarover de betrokkene zal verhoord worden, meer bepaald: mondelinge bedreigingen dd 02/03/2024 te Brugge nav de voetbalwedstrijd Cercle – KV Mechelen.”*

Het verhoor van de match delegate en de steward gebeurde kennelijk ingevolge de klacht die blijkbaar werd neergelegd voor bedreigingen, zoals vermeld in het formulier waarmee Cercle Brugge de procedure burgerrechtelijke uitsluiting opstartte.

In het dossier dat aan het arbitragecollege werd voorgelegd bevindt zich geen stuk waaruit blijkt dat een klacht werd neergelegd wegens racistische uitlatingen of dat daarvoor enig gerechtelijk onderzoek werd opgestart.

Er is ook geen bewijs dat tegen eiser een strafvordering werd ingesteld ingevolge de klacht wegens bedreigingen of ingevolge het proces-verbaal voetbalwet of op een andere wijze, voor feiten van racisme die ook het voorwerp vormen van deze disciplinaire procedure.

2.

Op zijn beurt legde eiser klacht neer tegen de match delegate, de steward van Cercle Brugge en twee andere personen die verklaringen tegen eiser aflegde, wegens laster en lasterlijke aangifte (stuk 9 van eiser).

Tijdens de zitting van het arbitragecollege deelde eiser mee dat deze klacht werd neergelegd op 5 juli 2024.

De klacht is gericht aan de procureur des Konings van het parket West-Vlaanderen, afdeling Brugge.

In die klacht stelt eiser dat inzonderheid de verklaringen die de match delegate en de steward op 2 maart 2024, na de wedstrijd, aan de politie aflegden, vals zijn (randnummers 9 en 10 van de klacht).

Eiser stelt dat hij het woord “zwarte” heeft gebruikt als een objectieve, neutrale term om een persoon met een donker huidskleur aan te duiden en dat de personen die dat hoorden er zelf een

racistische connotatie aan gaven en ten onrechte beweren dat eiser “vuile zwarte” zou gezegd hebben:

“Ook het feit dat klager zogenaamd bekend zou hebben dat hij “vuile zwarte” zou gezegd hebben, houdt geen steek. Het is duidelijk dat voornoemde personen ten onrechte van mening waren dat louter het woord “zwarte” als racistisch beschouwd dient te worden en hier zomaar het woord “vuile” aan toegevoegd hebben. Hierdoor nemen zij echter een loopje met de waarheid.”

Tijdens de zitting van het arbitragecollege verklaarde eiser dat twee weken voordien het eerste verhoor ingevolge deze klacht had plaatsgevonden.

3.

Artikel 4 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering bepaalt:

“De burgerlijke vordering kan tezelfder tijd en voor dezelfde rechters worden vervolgd als de strafvordering. Zij kan ook afzonderlijk vervolgd worden; in dat geval is zij geschorst, zolang niet definitief is beslist over de strafvordering die voor of gedurende de burgerlijke vordering is ingesteld”.

Dat geldt niet enkel voor de burgerlijke vordering tot schadevergoeding, voortvloeiend uit een misdrijf, maar eveneens voor de burgerlijke vorderingen die op een misdrijf zijn gesteund. (R. DECLERCQ, *Beginselen van Strafrechtspleging*, Kluwer 1999, nr.1941, Blz. 829; J. D’HAENENS, *Belgisch Strafrecht*, nr.204, Blz. 157, voetnoot 1; S. CNUDDE, *Le criminel tient le civil en état*, in: *Bestendig Handboek Burgerlijk Procesrecht*, Kluwer, losbladig, VII.5 – 3, nr. 28000).

Wanneer derhalve een strafvordering wordt ingesteld voor of tijdens de procedure voor de burgerlijke rechtbank, zal, overeenkomstig artikel 4 V.T.Sv., de burgerlijke vordering worden opgeschort zolang niet definitief beslist is over de strafvordering. (S. CNUDDE, *Le criminel tient le civil en état*, in: *Bestendig Handboek Burgerlijk Procesrecht*, Kluwer, losbladig, VII.5 – 3, nr.28000).

De regel is bedoeld om tegenstrijdigheden te vermijden tussen de beslissingen van de strafrechter en de burgerlijke rechter (M. FRANCHIMONT, *Manuel de procédure pénale*, Ed. Du Jeune Barreau de Liège, 1989, Blz.149; Cass. 13 februari 1978, A.C. 1978, 701).

Deze regel van art. 4 V.T.Sv. raakt de (interne) openbare orde (R. DECLERCQ, *Beginselen van Strafrechtspleging*, Kluwer 1999, nr.1942, Blz. 829; S. CNUDDE, *Le criminel tient le civil en état*, in: *Bestendig Handboek Burgerlijk Procesrecht*, Kluwer, losbladig, VII.5 – 7, nr.28050; A. FETTWEIS, *Manuel de procédure civile*, 1985, Blz.437, nr.633; Cass. 14 juni 1985, A.C. 1984-1985, nr.629; Cass. 23 maart 1992, AR 9317, Arr. Cass. 1991 – 1992, nr.389; Cass. 23 april 1997, *Verkeersrecht* 1998, 84; Cass. nr. P.2001.1236.F van 12 december 2001, onuitgeg.; Brussel 30 juni 1969, Pas. 1971, II, 95; Arbh. Antwerpen, 13 juni 1980, Med. V.B.O. 1981, 3874; Kh. Brussel, 10 september 1992, T.R.V. 1992, 437, noot). De opschorting moet

ambtshalve worden uitgesproken als aan de voorwaarden is voldaan, en de partijen kunnen daarvan geen afstand doen. (Cass. 19 oktober 1981, A.C. 1981 – 1982, nr. 127).

De uitspraak van de strafrechter over de strafvordering geldt erga omnes en verhindert in beginsel dat wat zeker en noodzakelijk werd beslist nog opnieuw voor de burgerlijke rechter ter sprake wordt gebracht. De burgerlijke rechter is gebonden door datgene wat zeker, noodzakelijk en hoofdzakelijk uit de beslissing van de strafrechter volgt (S. CNUDDE, *Le criminel tient le civil en état*, in: *Bestendig Handboek Burgerlijk Procesrecht*, Kluwer, losbladig, VII.5 – 3, nr.28000; R. DECLERCQ, *Beginselen van Strafrechtspleging*, Kluwer 1999, nr.1947 – 1948, Blz.830 – 831; C. VAN DEN WYNGAERT, *Strafrecht en strafprocesrecht in hoofdlijnen*, Maklu 1998, Blz. 625; R. VERSTRAETEN, *De burgerlijke partij en het gerechtelijk onderzoek*, Maklu 1997, Blz.24, nr.5; R. NELISSEN, *Sociaalrechtelijke aspecten omtrent de adagia ‘Le criminel tient le civil en état’ en ‘le criminel emporte le civil’*, R.W. 2004-2005, 1321; Cass. 4 juli 1878, Pas. 1878, I, 296; Cass. 13 februari 1978, A.C. 1978, 701; Cass. 13 mei 1983, A.C. 1982 – 1983, 1136; Cass. 10 mei 1985, A.C. 1984 – 1985, 1245; Cass.21 januari 1991, A.C. 1990 – 1991, 527; Cass. 23 maart 1992, A.C. 1991 –1992, 710; Cass. 24 januari 1997, A.C. 1997, 101; Rb. Brussel 5 november 1986, RGAR 1988, 11.409; Rb. Brugge, 2 juni 1997, F.J.F. 1997, 593).

Verder moet er moet aan de volgende toepassingsvoorwaarden voldaan zijn:

- het moet gaan om een strafvordering in België; het bestaan van een strafrechtelijk onderzoek in het buitenland is geen grond tot schorsing (S. CNUDDE, *Le criminel tient le civil en état*, in: *Bestendig Handboek Burgerlijk Procesrecht*, Kluwer, losbladig, VII.5 – 4, nr. 28010; Antwerpen, 9 oktober 1985, R.H.A. 1988, 105; Kh. Brussel, 18 november 1965, J.C.Br. 1966, 92; Kh. Brussel, 21 november 1990, J.L.M.B. 1991, 24; Kh. Brussel, 9 januari 1991, T.R.V. 1992, 108; Kh. Brussel, 31 mei 1996, Eur. Vervoerr. 1996, 586);
- de strafvordering moet effectief zijn ingesteld ; er is geen schorsing wanneer de zaak slechts het voorwerp uitmaakt van een opsporingsonderzoek of wanneer zij geseponeerd is (S. CNUDDE, *Le criminel tient le civil en état*, in: *Bestendig Handboek Burgerlijk Procesrecht*, Kluwer, losbladig, VII.5 – 4, nr. 28010): een eenvoudige aangifte of klacht zou aldus niet volstaan om een schorsing teweeg te brengen (A. FETTWEIS, *Manuel de procédure civile*, 1985, Blz.438, nr.635, en de referenties aldaar; Antwerpen zevende kamer, 29 januari 2007, inzake 2005/AR/3222, onuitgeg.). De toepassing van deze regel impliceert dat de strafvordering wordt aanhangig gemaakt ingevolge het openen van een gerechtelijk onderzoek op vordering van de procureur des Konings of ingevolge klacht met burgerlijke-partijstelling, hetzij ingevolge een rechtstreekse dagvaarding voor de strafrechter door de procureur des Konings of de burgerlijke partij (Antwerpen zevende kamer, 29 januari 2007, inzake 2005/AR/3222, onuitgeg., met verwijzing naar Cass. 16 mei 2003, NJW 2003, afl. 54, 1399). In uitzonderlijke gevallen werd beslist dat de burgerlijke rechter naar aanleiding van een eenvoudige klacht zonder burgerlijke-partijstelling toch kan beslissen de burgerlijke procedure op te schorten wanneer een behoorlijke rechtspleging dit vereist (Rb. Brussel, 2 maart 1972, Pas. 1972, III, 36; zie ook: FETTWEIS A., *Manuel de procédure civile*, nr.637, Blz. 439).

- de strafrechter is geroepen om uitspraak te doen over punten die gemeen zijn aan de strafvordering en de burgerlijke vordering, zodat er gevaar voor tegenstrijdigheid bestaat (S. CNUUDE, *Le criminel tient le civil en état*, in: Bestendig Handboek Burgerlijk Procesrecht, Kluwer, losbladig, VII.5 – 4, nr. 28010; M. FRANCHIMONT, *Manuel de procédure pénale*, Ed. Du Jeune Barreau de Liège, 1989, Blz.150 – 151; R. DECLERCQ, *Beginselen van Strafrechtspleging*, Kluwer 1999, nr. 1947, Blz. 830; Cass. 22 mei 1975, Arr. Cass. 1975, 1006; Cass. 13 mei 1983, Arr. Cass. 1982-1983, 1136; Cass. 23 maart 1992, AR 9317, Arr. Cass. 1991 – 1992, 389; Kh. Brussel, 1 december 2004, J.T. 2005, 151). De verplichting berust er immers op dat de uitspraak op strafgebied gezag van gewijsde heeft aangaande de punten die aan de strafvordering en de burgerlijke vordering gemeen zijn (Cass. 13 februari 1978, Arr. Cass. 1978, 701; Cass. 21 januari 1991, AR 7115, Arr. Cass. 1990-1991, 261). De regel van ‘le criminel tient le civil en état’ wordt niet toegepast wanneer het strafonderzoek feitelijkheden betreft die verschillen van de feitelijkheden ingeroepen in het burgerlijk geding (A. FETTWEIS, *Manuel de procédure civile*, 1985, Blz. 439, nr.635).

Deze toepassingsvoorwaarden werden bevestigd door Kh. Tongeren, 13 mei 2005, Limb. Rechtsl. 2005, 339.

4.

Voor het arbitragecollege werd niet beweerd en, a fortiori, niet aangetoond dat effectief een strafvordering werd ingesteld ingevolge het PV Voetbalwet, ingevolge de klacht tegen eiser of ingevolge de klacht van eiser: er is geen bewijs dat een strafvordering werd aanhangig gemaakt ingevolge het openen van een gerechtelijk onderzoek op vordering van de procureur des Konings of ingevolge klacht met burgerlijke-partijstelling of nog ingevolge een rechtstreekse dagvaarding voor de strafrechter door de procureur des Konings of de burgerlijke partij.

Om deze reden alleen al was er geen verplichting voor de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal (of voor de Evocatiecommissie) om deze procedure op te schorten ingevolge artikel 4 V.T.Sv.

Deze verplichting bestaat evenmin voor het arbitragecollege.

Daarbij kan nog het volgende opgemerkt worden.

Het middel uit artikel 4 V.T.Sv. werd door de Evocatiecommissie verworpen omdat eiser niet opkwam tegen het argument van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal dat er nog geen strafvordering was ingesteld:

“De Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal heeft geoordeeld dat het principe “Le criminel tient le civil en état” enkel moet worden toegepast indien de strafvordering effectief ingesteld is: de schorsing is niet van toepassing wanneer de zaak slechts het voorwerp uitmaakt van een opsporingsonderzoek wat impliceert dat een eenvoudige aangifte of klacht niet volstaat.

Het middel, die tegen die gronden niet opkomt, kan niet tot evocatie leiden.”

Noch in zijn verzoek tot arbitrage, noch in zijn conclusies voor het arbitragecollege heeft eiser deze stelling aangevochten.

De Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal en de Evocatiecommissie konden uiteraard geen rekening houden met de klacht van eiser wegens valse verklaringen omdat deze klacht werd neergelegd op 5 juli 2024, dit is na de zitting (26 juni 2024) en uitspraak ([DATUM]) van de Evocatiecommissie.

Eiser heeft zich ervan onthouden om zelf een strafvordering te doen ontstaan doordat hij zijn klacht wegens valse verklaringen neerlegde bij het parket in plaats van bij de onderzoeksrechter met burgerlijke-partijstelling, of nog doordat hij de personen tegen wie zijn klacht gericht is, niet rechtstreeks voor de strafrechter heeft gedagvaard.

5.

Om bovengenoemde redenen wordt de eis om te zeggen voor recht *“dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal en de Evocatiecommissie ten onrechte de disciplinaire procedure niet schorsten in afwachting van het gerechtelijk onderzoek”* afgewezen.

6. De grond van de zaak

Wat de grond van de zaak betreft vordert eiser dat *“de vordering van Cercle Brugge onontvankelijk, minstens ongegrond wordt verklaard”* en dat wordt gezegd voor recht dat aan eiser *“geen burgerrechtelijke uitsluiting wordt opgelegd vermits geen racisme wordt aangetoond in zijn hoofde, minstens dat de sanctie tot burgerrechtelijke uitsluiting wordt opgeschort tot na de afronding van het strafonderzoek”*.

1.

Noch in zijn verzoek tot arbitrage, noch in zijn conclusies voor het arbitragecollege heeft eiser middelen ontwikkeld om deze eis te motiveren, noch wat de eventuele onontvankelijkheid betreft, noch wat het al dan niet opleggen van de burgerrechtelijke uitsluiting betreft.

2.

In zijn verzoekschrift tot hoger beroep bij de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal vorderde eiser niet dat de vordering tot burgerrechtelijke uitsluiting onontvankelijk zou worden verklaard.

Uit de beslissing van de Nationale Kamer Burgerrechtelijke Uitsluitingen d.d. 6 mei 2024 (stuk 11 eiser) blijkt uit de weergave van de vorderingen van eiser dat eiser toen evenmin vroeg dat deze vordering onontvankelijk zou worden verklaard.

Voor het arbitragecollege gaf eiser niet aan waarom hij de vordering als onontvankelijk beschouwt.

Het arbitragecollege ziet geen grond tot onontvankelijkheid en beschouwt de vordering tot burgerrechtelijke uitsluiting van eiser ontvankelijk.

3.

Tegen eiser werd een procedure burgerrechtelijke uitsluiting ingesteld wegens overtreding van artikel 12,5° van het reglement van interne orde (RIO) van Cercle Brugge:

“Binnen het stadion is het voor de houders van een toegangsbewijs of van een speciale toelating ten strengste verboden om: (...)

5° zich in te laten met beledigende, kwetsende, provocerende en/of discriminerende (racistische, xenofobe, homofobe,...) teksten, symbolen, spreekkoren, gebaren en uitlatingen; (...)” –

Dat deze bepaling toepasselijk is, wordt niet betwist.

Terwijl eiser vraagt dat *“geen burgerrechtelijke uitsluiting wordt opgelegd vermits geen racisme wordt aangetoond in zijn hoofde”*, dient opgemerkt dat volgens artikel 12,5° RIO geen racisme moet worden aangetoond, maar wel *“beledigende, kwetsende, provocerende en/of discriminerende (racistische, xenofobe, homofobe, ...) teksten, symbolen, spreekkoren, gebaren en uitlatingen”*.

4.

De Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal heeft geoordeeld dat de schending van artikel 12,5° RIO bewezen werd door volgende schriftelijke verklaringen.

Verklaring van de heer [...], de match delegate, aan de politie na de wedstrijd (stuk 3 KBVB):

“Ik ben Match Delegate verbonden aan de KBVB.

Op heden had ik in deze functie een opdracht in het Jan Breydelstadion ter Olympialaan te 822 Brugge in kader van de voetbalwedstrijd voor de Jupiler Pro League Cercle – KV Mechelen. Ik zat op de hoofdtribune west boven rij 4 blok 123.;

Toen een speler van KV Mechelen ([...] met getaande huidskleur) in minuut 38 het veld diende te verlaten na het oplopen van een blessure, hoorde ik een supporter van Cercle Brugge (rij 4 blok 124) racistische opmerkingen scanderen zijnde: “Vuile zwarte, komediant.

Tijdens de rust heb ik dit gemeld aan de veiligheidsverantwoordelijke van Cercle Brugge die direct een steward gecontacteerd heeft. Samen kwamen ze ter plaatse en hebben ze de verdachte aangesproken na hem eerst verwijderd te hebben van zijn tribuneplaats.

De verdachte werd geconfronteerd met voornoemde feiten en bij bekende direct alles. Hij vond het blijkbaar normaal.

....”

Verklaring van mevrouw [...], steward van Cercle Brugge (stuk 4 KBVB):

“Ik ben steward Cercle-Brugge en in die hoedanigheid gemachtigd een verklaring af te leggen.

Vandaag 02/03/2024 was ik tewerkgesteld als steward voor de match Jupiler Pro League Cercle Brugge - KV Mechelen.

Ik stond in de West boven toen ik melding kreeg via mijn veiligheidsverantwoordelijke dat er racistische uitspraken geuit werden in het vak West.

Ik ben toen naar de plaats van de feiten gegaan met een collega veiligheidsverantwoordelijke. Wij hebben de verdachte aangetroffen en afgezonderd en begeleid naar beneden. Wij hebben betrokkene over voornoemde feiten aangesproken. Betrokkene bekende de feiten zijnde dat hij “vuile zwarte” zou geroepen hebben naar omstaanders.

...”

Er is nooit discussie geweest dat eiser de in deze verklaringen geïdентificeerde persoon is.

De Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal beoordeelde deze verklaringen als volgt:

“Het is voor de DRP voldoende bewezen dat Dhr. [X] de bewoordingen “vuile zwarte” en “vuile zwarte komediant” daadwerkelijk heeft gescandeerd.

Er is geen enkele objectieve reden om te twijfelen aan de oprechtheid en de waarachtigheid van de verklaringen van Dhr. [...] en Mevr. [...] welke hier vaststellingen hebben gedaan en hun verklaringen afgelegd in het kader van hun officiële functies.

Zij hebben er geen enkel belang bij om ten aanzien van Dhr. [X] valse beschuldigingen te uiten, en dit zeker niet in verklaringen afgelegd ten overstaan van de politie.

De beweringen van de verdediging als zou de Match Delegate niet geloofwaardig zijn daar hij een supporter zou zijn van YR KV Mechelen en als zou hij “meegevierd hebben met het derde doelpunt” van YR KV Mechelen wordt door niets objectiefs bewezen.

Daarenboven, zelfs indien dat het geval zou zijn, doet dit niets af aan de waarachtigheid van de vaststellingen en de verklaringen van de Match Delegate in zijn functie.

Dat de steward de uitlatingen niet persoonlijk gehoord zou hebben, doet niets terzake.

Het is wel van belang dat de steward verklaart gehoord te hebben dat Dhr. [X] bekende de bewoordingen “vuile zwarte” te hebben gebruikt.

In tegenstelling tot de beweringen van de verdediging, stemt deze verklaring wel degelijk overeen en ligt deze volkomen in de lijn van de verklaring van de Match Delegate.”

5.

De Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal analyseerde ook de schriftelijke verklaringen van de heer [...] en de heer [...] die eiser te zijnen gunste inriep.

De Raad overwoog inzonderheid:

“Tevens geeft getuige D. toe dat Dhr. [X] wel degelijk de bewoordingen “zwarte showman” heeft gebruikt, zij het eenmalig.

...

Wat betreft de getuigenis L. is het niet omdat deze persoon de in het geding zijnde uitlatingen niet heeft gehoord, dit zou betekenen dat Dhr. [X] deze niet zou hebben uitgesproken of [de match delegate] deze niet zou hebben gehoord.”

6.

De Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal concludeert dan:

“De DRP komt tot de conclusie dat na alle afwegingen van de in het geding zijnde overtuigingsstukken, het met zekerheid bewezen is dat Dhr. [X] tijdens de voornoemde wedstrijd al n.a.v. de kwetsuur opgelopen door Dhr. [...] (speler met getaande huidskleur van YR KV Mechelen) de bewoordingen “vuile zwarte” en “vuile zwarte komediant” heeft gebruikt, geroepen en/of gescandeerd.”

33. Er kan geen twijfel over bestaan dat in de context van een voetbalwedstrijd bewoordingen als “vuile zwarte” of “vuile zwarte komediant” minstens beledigend, denigrerend en kwetsend zijn, maar tevens provocerend of discriminerend kunnen zijn”.

7.

Eiser stelde voor de bondsinstanties dat hij louter het woord “zwarte” (komediant) zou hebben gebruikt. Hij stelt daarbij dat dergelijke bewoordingen geenszins als discriminerend, racistisch of beledigend beschouwd kunnen worden: “zwarte” is een correcte term om een persoon van donkere huidskleur aan te duiden.

Volgens eiser gebeurde het volgende (conclusies, blz. 3, randnummers 3-4):

Tijdens de wedstrijd beging een KV Mechelen-speler een overtreding op een Cercle Brugge-speler. Als reactie hierop vond tussen mevrouw [...] en concludant volgende conversatie plaats (stuk 1):

[...] (over de speler van Cercle Brugge): “Showman!”

Concludant: “Vind je hem een showman?”

[...]: “Een grote showman.”

Verder in de wedstrijd gebeurt vervolgens het omgekeerde. Er wordt namelijk een overtreding gemaakt door een Cercle Brugge-speler op KV Mechelen-speler, waarna de KV Mechelen-speler op zijn beurt teatraal tegen de grond gaat.

Deze omgekeerde situatie deed vervolgens ook de omgekeerde conversatie ontstaan tussen concludant en mevrouw [...] (stuk 1):

Concludant (over de speler van KV Mechelen): “Showman!”

Mevrouw [...]: “Is dit een showman?”

Concludant: “Ja, een zwarte showman.”

Mevrouw [...]: “Ah, meneer is racist?”

Concluant: “Mevrouw, u weet niet wat racisme betekent.”

De Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal oordeelde hierover als volgt:

“Wanneer het inderdaad correct is dat het woord “zwarte” op zichzelf beschouwd de correcte term is, is zulks niet meer het geval als dit woord gelinkt wordt aan een speler die als comediant wordt toegeroepen in de context van een voetbalwedstrijd. Het comediant zijn wordt aldus gelinkt aan de huidskleur van de speler hetgeen kwetsend of beledigend is in de zin van artikel 12,5° van het RIO.

...

Aan de huidskleur van de speler wordt aldus een negatieve connotatie gegeven die als racistisch kan worden gekwalificeerd.”

8.

Het arbitragecollege besluit dat de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal terecht tot de conclusie is gekomen dat eiser een overtreding beging van artikel 12,5° RIO.

Deze conclusie is verantwoord ook al neemt men enkel de verklaring van eiser zelf in acht dat hij (enkel) “Ja, een zwarte showman” heeft gezegd in antwoord op een vraag of hij de neergevallen speler als een showman beschouwde.

Volgens eiser gebruikte hij het woord “zwarte” enkel om een persoon van donkere huidskleur te benoemen en is dat woord daarvoor de taalkundig juiste term (cf. stuk 5 eiser).

Als eiser evenwel, wanneer hem gevraagd wordt of de neergevallen speler een showman is, antwoordt met: “Ja, een zwarte showman”, dan is het gebruik van het woord “zwarte” niet een identificatie van de betrokken speler met een donkere huidskleur: het was voor iedereen duidelijk zichtbaar dat er maar een speler op de grond lag en dat die een donkere huidskleur had. Terecht oordeelde de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal dan dat aan de huidskleur van de speler een negatieve connotatie werd gegeven die kwetsend of beledigend is in de zin van artikel 12,5° van het RIO.

9.

Tijdens de zitting voor het arbitragecollege heeft eiser zijn interpretatie van de begrippen “zwarte” en “racisme” toegelicht en met klem volgehouden dat hij geen racist is.

Eiser ontkent met klem dat hij het woord “vuil” heeft gebruikt.

Eiser benadrukt ook dat hij met de match delegate, de steward, mevrouw [...] en haar echtgenoot in discussie is gegaan over de betekenis en draagwijdte van de woorden “zwarte” en “racisme” en dat hij met het gebruik van het woord “zwarte” geen racistische bedoelingen had. Hij stelt dat de betrokkenen hem niet begrepen hebben en racisme zagen waar er geen is.

10.

Eiser heeft na de interne procedure bij de KBVB een klacht neergelegd tegen match delegate, de steward, mevrouw [...] en haar echtgenoot wegens laster en lasterlijke aangifte.

Met deze klacht konden de disciplinaire instanties van de KBVB uiteraard geen rekening houden.

In deze klacht citeert eiser de verklaringen van de match delegate en van de steward aan de politie.

Boven de geciteerde verklaringen staat de volgende alinea:

“Na de wedstrijd stelden de politiediensten alsnog een proces-verbaal op, waarbij de heer [...] (stuk 4) en mevrouw [...] (stuk 5) de volgende valselijke en zeer schadelijke verklaringen aflegden ten aanzien van klager (eigen onderlijning):”

Hierna volgen de passages uit die verklaringen zoals weergegeven in de klacht en waarin eiser woorden heeft onderstreept:

“Toen een speler van KV Mechelen ([...] met gestaaude huidskleur) in minuut 38 het veld diende te verlaten na het oplopen van een blessure, hoorde ik een supporter van Cercle Brugge (rij 4 blok 124) racistische opmerkingen scanderen zijnde: ‘Vuile zwarte, komediant’.

Tijdens de rust heb ik dit gemeld aan de veiligheidsverantwoordelijke van Cercle Brugge die direct een steward gecontacteerd heeft.

...

Wij hebben betrokkene over voornoemde feiten aangesproken. Betrokkene bekende de feiten zijnde dat hij vuile zwarte” zou geroepen hebben naar omstaanders.

...

Toen de KVM-speler [...] onderuit werd gehaald en bleef liggen, begon de CB supporter te roepen ‘Watje, komediant...’

...

Toen beetje later bleek dat hij met ernstige blessure van het plein werd gedragen was onze opmerking dat het dan toch niet zo’n komediant was waarop de CB supporter reageerde met de racistische uitspraak het is wel maar ne vuile zwarte’.”

Kennelijk neemt eiser inzonderheid aanstoot aan het feit dat werd verklaard dat hij het woord “vuil” zou gebruikt hebben en legde hij een strafklacht neer omdat dit een valse en lasterlijke verklaring zou zijn.

Het neerleggen van een strafklacht wegens een lasterlijke verklaring is een zwaarwichtige aangelegenheid, in casu uitgaand van eiser die bij het arbitragecollege overkwam als een ernstig

en erudiet man en die tijdens de zitting omstandig en gemotiveerd elk racisme afzwoer. Dat laatste betekent niet dat eiser in de context van een meegeleefde voetbalwedstrijd geen uitspraken deed die hij buiten die context misschien niet zou doen, maar die daarom niet minder laakbaar zijn.

Het al dan niet gebruikt hebben van de term “vuil” is naar het oordeel van het arbitragecollege van belang voor het afwegen van de ernst van de inbreuk en het bepalen van een redelijke strafmaat.

Het arbitragecollege is van oordeel dat om in deze ernstige aangelegenheid recht te doen, het aangewezen is, ook al is dat niet verplicht krachtens artikel 4 V.T.Sv., dat eiser en de personen die tegen hem de door eiser als lasterlijk aangeklaagde verklaringen aflegden, eerst verder verhoord worden, inzonderheid over het gebruik van de term “vuil”, in het kader van het lopende opsporingsonderzoek, en dat de conclusies van dat onderzoek (seponering of strafvordering en oordeel van de strafrechter daarover) afgewacht worden om de definitieve strafmaat te bepalen.

Derhalve beslist het arbitragecollege dat de uitvoering van de burgerrechtelijke uitsluiting van eiser wordt opgeschort vanaf 1 januari 2025 en deze procedure wordt opgeschort zoals nader bepaald in het beschikkend gedeelte van deze arbitrale uitspraak.

IV.4 DE ARBITRAGEKOSTEN

De kosten van de arbitrageprocedure omvatten tot op heden:

– aanhangig maken van de zaak:	300,00 euro
– kosten arbiters:	1.410,08 euro
– administratieve kosten:	450,00 euro
	2.160,08 euro

Omdat het arbitragecollege oordeelt dat eiser de hem ten laste gelegde inbreuk beging en het verzoek van eiser om geen burgerrechtelijke uitsluiting op te leggen wordt afgewezen, worden de arbitragekosten tot op heden ten laste gelegd van eiser.

V. BESLISSING

OM DEZE REDENEN

Het arbitragecollege aangesteld volgens het Reglement van het Belgisch Arbitragehof voor de Sport:

- weert de conclusies neergelegd door de bv Cercle Brugge K.SV. uit de debatten;
- verklaart de vorderingen van eiser tot vernietiging en/of hervorming van de beslissing van de Nationale Kamer Burgerrechtelijke Uitsluitingen d.d. [DATUM] en de beslissing van de Evocatiecommissie d.d. [DATUM], onontvankelijk;
- verklaart de vorderingen van eiser voor het overige ontvankelijk;
- bevestigt dat eiser een inbreuk beging op artikel 12,5° van het reglement van interne orde van Cercle Brugge;
- beveelt dat de uitvoering van de burgerrechtelijke uitsluiting opgelegd door de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal wordt opgeschort met ingang van 1 januari 2025;
- houdt voor het overige de beslissing over de op te leggen sanctie aan;
- schort daartoe de procedure voor het overige op tot wanneer door de bevoegde instantie definitief uitspraak zal zijn gedaan over de klacht wegens laster en lasterlijke aangifte die eiser neerlegde en de meest gereede partij deze beslissing aan het BAS zal hebben meegedeeld; de procedure zal dan op verzoek van de meest gereede partij hervat worden volgens de richtlijnen van het arbitragecollege en, behoudens nieuwe factoren die tot een andere beslissing nopen, beperkt blijven tot het bepalen van de sanctie;
- veroordeelt eiser tot de kosten, tot op heden begroot op 2.160,08 euro.

Aldus uitgesproken te Brussel op de zetel van het Belgisch Arbitragehof voor de Sport
Op 31 oktober 2024.

Joris DE TOLLENAERE

Philippe VERBIEST

Guy HERMANS

Lid

Voorzitter

Lid